PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 209 KETVIRTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 3, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

Ir Meksikoj Prasideda Sukilimas; Kova Eina Net Keliuose Miestuose

EMA BYRIENĖ, šiame Liaudies Balso vajuje gavusi daugiausia naujų skaitytojų ir laimėjusi pirmą dovaną.

A. DAUKANTAS, šiame Liaudies Balso vajuje išėjęs antruoju uždarninku ir laimėjęs antrą dovaną.

Trečią vietą užima draugas Čeponis, montrealietis, bet del tam tikrų priežasčių jis savo paveikslo neprisiuntė.

PER MŪŠIUS TARP KAREIVIŲ IR FAŠISTŲ ŽUVO 18 ŽMONIŲ

Rodrigves Giriasi Turįs Suorganizavęs 800,000 Fašistų

MATAMORAS, Meksika, Sausio 31.—Net keturiuose Tamaulipas valstijos miestuose įvyko dideli susikirtimai tarp valdžios armijos ir policijos iš vienos pusės ir ginkluotų generolo Nikolos Rodrigves gaujų.

Per susikirtimus buvę užmušta 18 žmonių.

Sukilimui vadovaująs trys metai atgal iš Meksikos išdeportuotas generolas Nikolas Rodrigves, "auksinius marškinius" nešiojančių fašistų organizat., kuris giriasi, kad tokių fašistų Meksikoj yra 800,000 ir laukia tik įsakymo sukilti ir nuversti liaudies valdžią, kurios priešaky stovi prezidentas Cardenas.

Romierez miestas esąs didžiausioj ugnyj. Nei viena nei kita pusė negalinčios pasigirti, kad valdo miestą.

Generolas Gabriel P. Cervera, Matomoros armijos komandierius praneša, kad atimta iš fašistų 3,500 šovinių, daug ginklų ir trys tankai.

Valdžios žinios skelbia, kad sukilimas baigiamas slopinti, bet tam pranešimui abejojama.

Kiti pranešimai sako, kad Meksikon yra šmugeliuojama daug ginklų ir amunicijos.

Anglija Fortifikuoja Hong Kong Uostą

HONG KONG. — 40,000,000 dolerių Anglijos valdžia paskyrė del fortifikacijos Hong Kong uosto, kuris randasi tik 70 mylių tolumo nuo Konton, Kinijos pietų centro. Kiekvienoj saloj ir jūros pakrantėj statomos tvirtovės kanuolėms, kulkosvaidžiams, prožektoriams. Inžinieriai, technikai, mechanikai ir darbininkai dirba be pertraukos dieną-naktį.

Hong Kongą su Singapūru, Anglija nori padaryti antru "Gibraltaru rytuose." Pilnai įtvirtintas Hong Kong galės didžiausią priešo jėgą atlaikyti per dvi sąvaites su 5,000 kareivių, kol tuo tarpu pribus pagelba.

Del šitokio spartaus Hong Kong fortifikavimo, japonai labai nepatenkinti.

Susektas Sąmokslas Užpuolimui Ant Austrijos

VIENA. — Austrijos policija susekė sąmokslą, planuojamą Vokietijos ir Austrijos nazių nuversti kanclerio Kurt Schuschnigg valdžią pagelba provokacinių terorų ir pučo. Pučą rengėsi pradėti sprogdindami tiltus bei namus ir sukeldami susikirtimus visame krašte.

Po to, sulig planuojamo sąmokslo, provokaciniai užpulti Vokietijos karinį pasiuntinį gen. Muff, bei išdaužyti ambasados Vienoje langus.

Vokietijos slaptosios policijos galva H. Himmler numatęs, kad del pasekmingesnės provokacijos reikia nužudyti ir Vokietijos ambasadorių Vienoje Baroną Franz von Papen.

Tokie provokaciniai užpuolimai sudarytų pakankamą priežastį del Vokietijos atviros intervencijos, arba grumojimais priversti Schuschnigą pasitraukti ir sudaryti palankią Vokietijai valdžią kaip ir Dancige, nesulaužant padarytos su Italija Austrijos nepriklausomybės garantavimo sutarties.

HANKOW.—Pranešama, kad prie Yangchuan, Šiansi provincijoj, japonų kareiviai peršovė ir užmušė tris Jungtinių Valstijų piliečius, vieną vyrą ir dvi moteris.

Pranešimas dar nepatvirtintas.

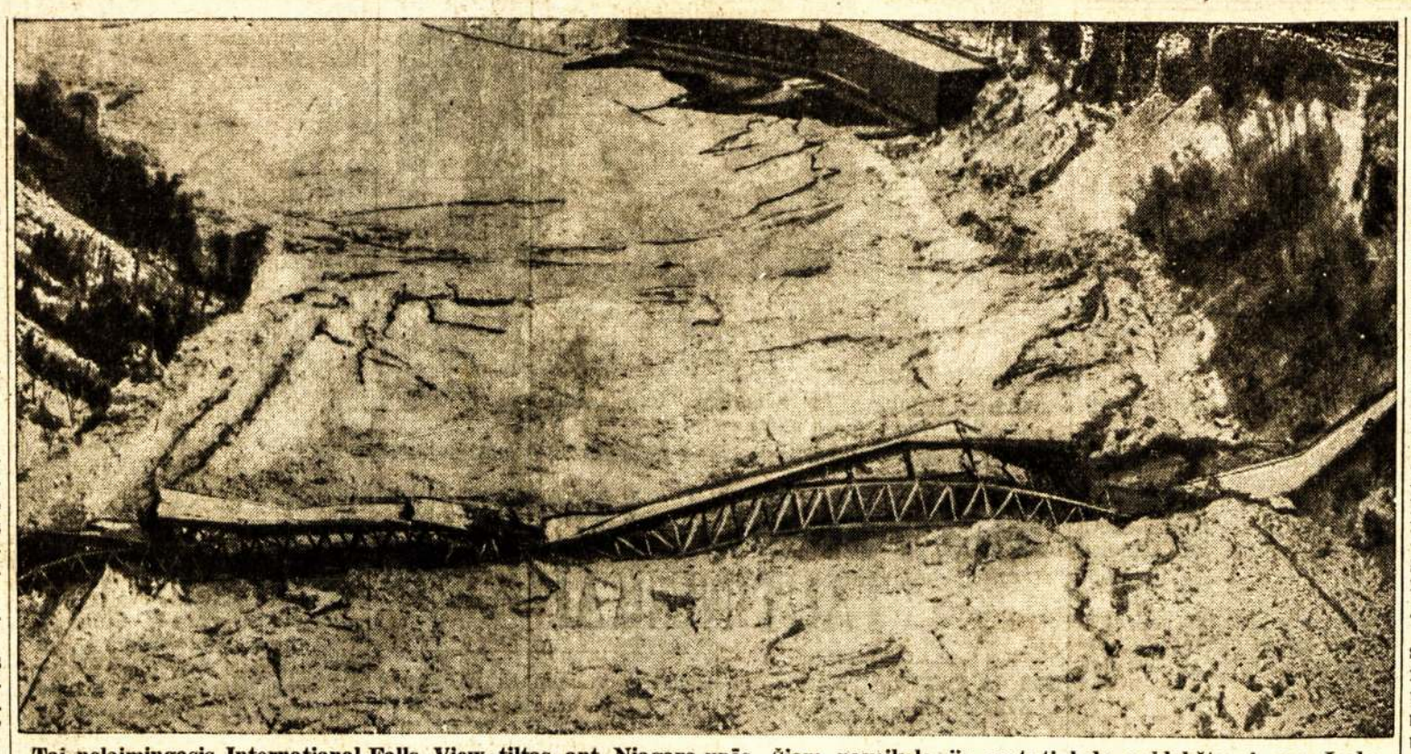

Tai nelaimingasis Internatianal Falls View tiltas ant Niagara upės. Šiam paveiksle jis matyti ledų nublokštas į upę. Ledų jėga nugalėjo žmogaus rankų darbą. Tačiau yra manoma, kad būtų buvę galima išgelbėti, jei būtų buvę ledai skaldomi daug anksčiau. Manoma, kad šią sąvaitę šie griuvėsiai su ledais gali sugadinti elekeros stotį

Pasitarimai Remti Kiniją Kare Su Japonais

GENEVA. — Čia įvyko pasitarimas tarp Anglijos, Sovietų Sąjungos ir Francijos atstovų del davimo paramos Kinijai prieš japonus. Pasitarimas dar nėra oficialiai valdžių užgirtas ir laikomas paslaptyje. Bet sužintota, kad planuojama duoti Kinijai paskolą ir ginklų, o Japoniją boikotuoti ir uždėti embargo ant Japonijon gabenamo aliejaus. Į šį susitarimą bandys įtraukti ir Jungtines Valstijas. Toklam susitarimui Francija nėra palanki, nes mano, kad davimas Kinijai ginklų ir kitų karo reikmenų gali įtraukti į susikirtimus su Japonija.

Anglijos ir kitų valstybių atstovai tariasi reikalauti sekančioj Tautų Lygos sesijoj, kad Tautų Lyga leistų atskirom valstybėms remti Kiniją.

Virš 400 Užmuštų Laike Barcelonos Bombardavimo

BARCELONA. — Paskutinė fašistų oro ataka ant Barcelonos atnešė mirtį virš keturiems šimtams civilių gyventojų. Apie tūkstantį sužeista.

Daugiausiai užmuštų ir sužeistų Barcelonos miesto pakraščiuose, kur tirščiausiai darbininkų apgyventa. Į tas vietas fašistai ypatingai koncentravo savo bombardavimą.

Baisus ir liūdnas vaizdas buvo prie sudaužyto vaikučių prieglaudos namo. Jame buvo 108 vaikai, iš kurių tik 25 teliko gyvi. 83 buvo užmušti bombomis bei namo griuvėsiais užkasti—sutriuškinti. Ten buvo laikomi našlaičiai atvežti iš Baskų krašto.

Tos oro atakos padarytos atsakant į Liaudies Valdžios pasiūlymą, kad būtų sustabdytas užfrontės miestų bombardavimas. Valdžia pasižadėjo sustabdyti savo atakas, jei fašistai padarys tą patį.

MADRID. — Neatsižvelgiant į fašistų desperatiškas pastangas ir atakas ant Teruel, lojalistai jį laiko tvirtai savo rankose ir visas atakas pasekmingai atmuša. Fašistų pasigyrimai apie laimėjimus yra grynas melas, kurį gen. Franko vartoja atitaisymui susmukusio prestižo.

Taipgi lojalistai tvirtina, kad liaudies armija žygiuoja linkui Zaragozos ir pakelyj jau yra laimėję naujas pozicijas prie Calamocha plento.

PAKEIS PAŠALPŲ DAVIMO KONTROLĘ

OTTAWA.—Parlamentui patiektas svarstyti naujas bedarbių pašalpoms tvarkyti projektas, pagal kuriuo federalė valdžia paims į savo rankas pašalpų davimo kontroliavimą ir žiūrės, kad duodamos pašalpos neviršytų dirbančiųjų uždarbio.

TORONTUI GALI PRISIEITI PAILSĖTI

TORONTO, ONT.—Čia gauti pranešimai iš Niagara Falls sako, kad ledų susikimšimas Niagara upėj, kuris nuvertė Fall's View tiltą į upę, gali sugadinti elektros stotį ant Niagara upės. Jei tas įvyks, Torontui bus stoka elektros jėgos.

Pats tiltas, kuris dabar guli ant ledų, gali greitu laiku pralaužti ledus ir nuskęsti ir tokiu būdu užblokaduoti upę dar daugiau.

Agresingos Valstybės Yra Plėšikai

GENEVA. — Ispanijos užsienio reikalų ministeris J. Alvarez del Vayo kalbėdamas Tautų Lygos posėdyje apie vykstančias pasaulyje žmonių žudynes viešai pareiškė, kad agresingiausios valstybės, kurios sėja po visą pasaulį mirtį, naikina žmonių turtą, ir nekenčia Tautų Lygos, todel, kad jos žino, jog Tautų Lyga gali sulaikyti jų agresingumą ir kurios nori sunaikinti demokratiją yra Italija, Vokietija ir Japonija.

"Mes prašome pavartoti tarptautinius įstatymus prieš jas ne todel, kad jos yra fašistinės, bet todel, kad jos yra plėšikai," atvirai pareiškė J. A. del Vayo.

Toks drąsus, teisingas ir viešas apkaltinimas buvo kaikuriems Tautų Lygos nariams labai nemalonus.

JAPONAI DAROSI NACHALIŠKI KINIJOJ

SHANGHAI. — Jungtinių Valstijų diplomatai-pasiuntiniai J. M. Allison ir C. Riggs Nankinge gavo nuo japonų karininko per ausį už tai, kad jie neklausė įsakymo ir bandė eiti į jiems uždraustus distriktus.

Del to įvyko mažas nesusipratimas tarp Jungtinių Valstijų ir Japonijos, bet japonams atsiprašius likviduotas.

123 MILIJONAI BOIKOTUOJA JAPONIJOS PREKES

LONDONAS.—Viscount Cecil pirmininkas tarptautinio taikos komiteto praneša, kad 123,000,000 žmonių visam pasaulyje boikotuoja Japonijos prekes.

Tą pranešimą padarė paskelbdamas komiteto šaukiamą mitingą del išvystymo didesnės propagandos prieš Japonijos prekes. Susirinkimas įvyks vasario 12-13 d. Jam pirmininkaus Cecil ir Francijos komercijos ministeris P. Cot.

LONDON. — Keturi Anglijos naikintuvai pasiųsti ieškojimui "piratų" submarino, kuris nuskandino prekybinį laivą Endymion su įsakymu jį sunaikinti.

Gen. Franko, sulig anktsyvesnių Ispanijos valdžios pranešimu, savo pavandeninių laivų neturi. Italija jam yra pavedus savo 4 naikintuvus ir du submarinus.

M. LITVINOVAS, SSRS užsienio reikalų komisaras, kuris šiomis dienomis Tautų Sąjungos posėdžiuose kalbėjo, kaip suvaldyti agresorius ir pašalinti pasaulinio karo pavojų. Jo kalba, kaip ir buržuaziniai korespondentai pažymi, buvo viena iš geriausių, aiškiai nurodanti išeitį iš tokios keblios padėties.

Greenas Daužydamas Unijas Gelbsti Reakcionieriam

MIAMI. — Amerikos Darbo Federacijos galva Green pasmerkė L.N.P.L. kaipo C.I.O. agentūrą. Ši darbininkų lyga yra plačiai išsišakojus ir turi padarius ofiliacijas su įvairiomis darbininkų unijomis Pannsylvania, Illinois, Ohio ir Indiana valstijose.

Jei Greeno pasmerkimą ir reikalavimą L.N.P. Lygą išmesti iš A.D.F. patvirtins A.D.F. taryba, tai tose valstijose bus padarytas didelis darbininkų sukrikdymas ir užduotas smūgis jų organizavimui.

Tas naudą galės atnešti tiktai reakcionieriams ir duos progą respublikonams atgauti savo galią.

PARLAMENTO NARIAI SOCIALISTAI SVEIKINA ISPANIJOS SEIMĄ

OTTWA.—C.C.F. vadas J. S. Woodswort varde visų socialistų parlamento narių pasiuntė sveikinimo telegramą Ispanijos seimo atidarymo proga. Kurio pirmos sesijos įvyks Barcelonoj.

Taipgi sveikinimai ir linkėjimai laimėti karą pasiųsti iš Anglijos, Francijos ir kitų šalių progresyvių diplomatų. Iš Jungtinių Valstijų sveikinimą pasirašė 26 senatoriai ir 60 kongresmanų.

ROMA. — Laike fašistinės šventės ir demonstracijos Romoj, Musolinis girdamas savo kariuomenę ir miliciją už narsumą išdidžiai pareiškė, kad laike šių paskutinių metų italai krauju ir garbe išrašė istorijos lapus Libijoj, Ethiopijoj ir Ispanijoj.

Taipgi jis pabrėžė, kad fašistų Italija ir toliau taip pat narsiai gins savo taiką ir ateitį, nes ji turinti daug ginklų ir žmonių jiems valdyti.

McGill Studentai Priešingi Padlock Low

MONTREAL. — Fašistiniai laikraščiai pakartotinai atakuoja McGill universiteto studentus ir jų leidžiamą laikraštį McGill Daily. Reikalauja, kad jie tarnautų Duplesio politikai.

Studentai laikosi prieš fašistinius užsimojimus ir griežtai pareiškė, kad jie gins žodžio ir spaudos laisvę.

Po peticijos, reikalaujančios federalę valdžią panaikinti padlock law, pasirašė vienas tūkstantis studentų ir 80 profesorių.

Mac-Papineau Batalijonas Narsiai Kovoja

NEW YOR.—New York Times korespondentas H. L. Mathews savo straipsniuose labai išgiria Mac-Papineau batalijoną ir Tarptautinę Brigadą už jų didvyriškumą ir narsumą mūšiuose su fašistais. Ypatingai daug kredito atiduoda kanadiečiams už sunaikinimą dviejų eskadrilių fašistų raitelių, kada jie patys buvo sunkiose pozicijose ir apsupti iš visų pusių. Po tų mūšių kanadietis E. S. Smith, buvęs Daily Clarion bendradarbis, pakeltas į majorus.

REAKCIONIERIAI SIŪLO ĮVESTI PRIVERSTINĄ DARBĄ

LONDONAS. — Anglijos didieji reakcionieriai siūlo įvesti priverstino darbo kempes jaunuoliams, pagal Hitlerio planą Vokietijoj.

Į tokias kempes būtų mobilizuojami jaunuoliai tarp 14—24 metų amžiaus. Pirmoj vietoj bedarbiai ir tie, kurie vargingai gyvena.

Jie sako, kad tokiose kempėse jaunuoliai įgautų prasilavinimą ir pataisytų sveikatą.

PROTESTUOJA PRIEŠ SMETONOS UŽSIMOJIMUS

MONTREAL.—Kadangi Lietuvos diktatorius Smetona ruošiasi leisti naują grynai fašistinę Lietuvai konstituciją K.L.L. L.G. Komitetas savo posėdyje nutarė pasiųsti protesto telegramą reikalaujančią varde 3,400 Kanados organizuotų lietuvių laikytis Steigiamojo Seimo nustatytos konstitucijos ir atsteigti demokratiją pirma, negu pradėti ruošti naują konstituciją.

OLANDIJOS PRICESĖ SUSILAUKĖ DUKTERS

AMSTERDAM.—Princesė Juliana, kuri apsivedė su vokiečių princu susilaukė dukters.

Jos garbei 51 sykį iššovė iš kanuolės.

SALT LAKE CITY.—Čia mirė garsus akrobatas Frank Vernon, kuris yra perėjęs Niagara Falls ant ištemptos dratos.

VERČIA JAPONUS TRAUKTIS ATGAL

SHANGHAI, Vasario 1. d.—Kinai praneša, kad durtuvais atakuodami japonus išmušė juos iš pozicijų ir smarkiai sumušė ties Mingkwang. Japonai priversti trauktis atgal palikdami laukus nuklotus lavonais. Priskaitoma virš 1,000 žuvusių japonų. Tie mūšiai taipgi brangiai kainavo ir kinams, bet spėjama, kad mūšiu sulaužytas japonams nugarkaulis visam tos linijos fronte.

Ties Mingkwang mūšiai ėjo per kelias dienas. Japonai vis laikėsi, kol pagaliau buvo įveikti ir sparčiai stumiami atgal. Tikimasi, kad Mingkwang bus ir gi greitai paimtas, nes japonai negalėdami atsilaikyti ruošiasi jį evakuoti.

Kituose frontuose kinai taipgi stumia japonus atgal paimdami mažesnius miestelius. Shansi provincijoj kinų buvusi raudonoji armija, vadovybėj "Raudonojo Napaleono" Ču Te be paliovos atakuoja japonus. Šiomis dienomis vydami japonus atgal paėmė Knantsičen ir Kaičačen miestus. Iš Mandžūrijos į Kinų pusę perėjo 800 manžūrų buvusių japonų armijoj.

Mūšiai ties Wuhu sustabdyti del didelio lietaus.

KANTON.—Šimtai kinų civilių gyventojų ir vaikų žuvo laike japonų oro atakų ant Fatchan ir Whampoa miestų, netoli Kanton. Japonai bombardavimą tęsė per dvi dienas.

Iš Hankow praneša, kad dvidešimts aštuonios divizijos kinų armijos jau paruoštos siuntimui į frontą ir pilnai ginkluotos kanuolėmis ir orlaiviais, kurių paskutiniomis dienomis daug gaunama iš Sovietų Sąjungos.

Jam grumoja didelis pavojus. Tai PAPANINAS, vedėjas SSRS mokslininkų grupės, kuri plaukioja ant šmoto ledo Šiaurės ašigaly. Tas ledas suskilo į dalis ir gali pražudyti visus keturius mokslininkus.

Anglija Kooperuoja Su Francija Apsiginlavimui

LONDONAS, Sausio 31.—Orlaivyno ministerijos sekretorius V. Swinton turėjo pasitarimą su Francijos karo orlaivyno ekspertais kas del pagreitinimo orlaivių gamybos ir lavinimo orlaivininkų. Nes prie dabartinio apsiginklavimo greičio, Vokietija aplenkia Angliją 10 nuošimčių.

Dabar Anglija turinti 2,031 pirmos rūšies orlaivių, o 1935 metais jų turėjus tik 1,015. Už lėtą veikimą ministerija buvo aštriai kritikuota Anglijos parlamente.

Francija duoda pasižadėjimą, kad karo atsitikime Anglija galės naudotis Francijos orlaivių laukais esančiais Vidužemio jūros pakraščiuose ir Indo-Kinijoj.

PANAIKINO PAŠTO SUTARTĮ SU JAPONIJA

MASKVA.—Sovietų Sąjungos valdžia panaikino pašto sutartį su japonais po to, kai jie suėmė orlaivį, kuris vežė paštą ir buvo priverstas nusileisti Japonijos teritorijoj. Panašių pašto sulaikymų būdavo ir anksčiau.

Sovietų Sąjungos įspėjimus laikytis sutarties, japonai ignoruodavo.

Bedarbių Apdraudos Įstatymas Nebus Privalomas

OTTAWA. — Ruošiantis prie planuojamo bedarbių apdraudos įstatymo svarstymo sklinda gandai, kad Duplesis ir Hepburnas vėl rengiasi jam pasipriešinti. Jie nurodo, kad sulyg B.N.A. Akto (konstitucijos) numerio 94 panašūs įstatymai negali būti privalomi toms provincijoms, kurios su juo nesutinka.

Jei ir bus bedarbių apdraudos įstatymas priimtas, veikiausiai tas įstatymas nelies Kvebeko ir Ontarijos provincijų, tol, kol tų provincijų valdžios pasisakys už jį.

Minimum Algos Įstatymas Audeklų Darbin. Ontarijoj

TORONTO. — Ontarijos provincijos darbo ministeris M. M. MacBride paskelbė sudarytą naują minimum algų įstatymą del audeklinių darbininkų, sulig kurio nustatoma $9.00 uždarbio į sąvaitę.

Algų nustatymas paremtas ne ant to, kas kokį darbą dirba, bet ant amžiaus ir vyrams daugiau, o moterims ir merginoms mažiau. Vyrams numatyta ne mažiau $16.00 į sąvaitę, o moterims $12.50 ir taip pagal amžių žemyn ligi $9.00 į sąvaitę. Tas įstatymas numato 48 val. darbo sąvaitę ir viršlaikį padidintą per pus.

Įstatymas įgyja galios nuo 1 d. kovo mėn.

MASKVA.—Sovietų Sąjungos laivyno komisaras pareiškė, kad laike pastarųjų penkių metų jų laivynas yra trigubai labiau sutvirtintas.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

ATIDUODAME VISŲ LIAUDIES BALSO SKAITYTOJŲ IR RĖMĖJŲ IŠSPRENDIMUI

Pereitame Liaudies Balso numeryje tilpusioj korespondencijoj vienas iš Sudburio vajininkų iškelia štai kokią mintį:

"Sudburiečiai mano, kad Kanados lietuviai išgalėtų leisti ir du kartu per sąvaitę. Mūsų manymu, kolonijos dabar vajų praveda labai lengvai, sukelia net su kaupu. Prie to, galima būtų dar prenumeratą pakelti ant vieno dolerio.

"Jei laikraštis išeitų du kartu į sąvaitę, tuomet žinios būtų daug naujesnės. O dabar darbininkai labai išsiilgę žinių. Visą sąvaitę laukti labai ilgu.

"Mes siūlome visiems Kanados lietuviams šį klausimą apdiskusuoti."

Reikia pridėti, kad taip mano ne vien sudburiečiai. Pageidavimų, kad Liaudies Balsas išeitų du kartu į sąvaitę gauname labai daug. Jubiliejiniame numeryje tilpę sveikinimai ir linkėjimai kėlė kaip tik tokią pat mintį, tai yra, kad Liaudies Balsas išeitų tankiau. Tikra tiesa, kad darbininkai žinių laukia, nes šiandien gyvename labai svarbų momentą.

To viso akyvaizdoje, Liaudies Balsas šitą klausimą paleidžia diskusijoms, pridėdamas savo nuomonę, kitaip sakant nurodydamas sąlygas, kurias reiktų išpildyti norint matyti Liaudies Balsą išeinant du kartu į sąvaitę.

Išleidžiant Liaudies Balsą du kartu per sąvaitę, ir tik keturių puslapių didumo, prisidėtų sekančios išlaidos: dar vieno darbininko alga—$624 per metus; už popierį ir atspausdinimą—$572 per metus; išsiuntinėjimo išlaidų—$260; rašomasis popieris ir kitos smulkmenos—$100. Tokiu būdu išlaidos padidėtų ant $1,556. Teisybė, šiais metais buvo sukelta daugiau, negu buvo numatyta. Imant domėn, kad vajaus buvo padaryta išlaidų ant $100, taipgi, kad pabrangimas popierio ir spaudos darbo reikaluja dar kitų $300, atlieka apie $400—$500 kaupas. Bet toli gražu negana. Da virš $1,000 trūksta. Kaip matot, be pakėlimo prenumeratos nors vienu doleriu—negalima tankinti.

Taigi, pradėkite diskusijas. Pasisakykite, ar jūs sutiktumėte pakelti prenumeratą ir leisti Liaudies Balsą du kartu į sąvaitę. Su diskusijomis ilgai nelaukite, nes jei būtų prieita išvados leisti du kartu, reiktų pradėti su pirma diena gegužės mėnesio. Taipgi nepasitenkinkite vien tik asmeniniais pareiškimais. Pakelkite šitą klausimą ir jūsų organizacijų susirinkimuose. Išneškite nuomones jūsų organizacijų vardu.

SUSITVĖRĖ DEMOKRATINIS FRONTAS LIETUVOJ NUVERTIMUI FAŠISTŲ DIKTATŪROS

Lietuvoj susitvėrė platus demokratinis frontas, apimąs komunistus, socialdemokratus, valstiečius liaudininkus ir kitus pažangius žmones, nuvertimui tautininkų diktatūros ir atsteigimui demokratinės tvarkos Lietuvoj. To demokratinio fronto laikraštis IŠVIEN savo įžanginiame straipsnyje, tarp kita ko, rašo:

"Dabartinė Smetonos ir Tubelio fašistinė diktatūra, težiūrėdama dvarininkų interesų, visą platesnę visuomenę kultūriniai ir ekonominiai slėgia ir dusina. Jie kerta mūsų nepriklausomybei šaknis ir Lietuvių tautą stumia į sulenkėjusių dvarininkų rankas.

"Ar šiandien gali būti abėjinga Lietuvos visuomenė? Ar gali sudėję rankas tylėti, kada mato tokią liūdną Lietuvos būklę?

"Ūkininkai, visa tai matydami, jau 1935 metais rudenį sukilo prieš fašistinę tautininkų diktatūrą. Be jokios organizacijos, be viešos agitacijos mūsų tautos lietuviškiausią dalis—ūkininkai sušuko:

" 'Gana jau tautininkų diktatūrai grobti mūsų kruvinu prakaitu uždirbtus centus, duokite mum visos tautos išrinktą Seimą, kuris būtų aukščiausias mūsų valdžios organas!'

"Tiesa, tautininkam pasisekė numalšinti ūkininkų judėjimą. Kai kam gali atrodyti, kad jau nėra kitokių priemonių kovoti su dabartine fašistine diktatūra. Iki šiolei visur girdime nepasitenkimą ta diktatūra, bet niekas nesiima ją rimtai kovoti. Kruvinai numalšintas ūkininkų judėjimas buvo visai gaivališkas, be jokios organizacijos, be jokio kontakto. Tautininkai uždarinėjo net savo skyrius, kad ūkininkai per juos negalėtų susiorganizuoti. Ir tik ačiu tam neorganizuotumui, jiem pasisekė ūkininkų judėjimą nuslopinti.

"Visi ikišioliniai nepasisekimai, tos skaudžios pergyventos pamokos verčia mus pradėti organizuotis.

"Smurto keliu paėmę valdžią į savo rankas tautininkai, pirmiausia griebėsi kovoti su demokratizmu. Paleido demokratiniais pagrindais išrinktą Seimą, kuris atstovavo visuomenės nuomonę.

"Jie manė, kad tokiu būdu ir demokratizmo idėją galės išnaikinti. Bet minėtas judėjimas parodė, kad demokratizmas lietuvių tautoj yra nenugalimas: nežiūrint visų tautininkų fašistinės diktatūros panaudotų priemonių demokratinis mūsų tautos galvojimas nepasisekė išnaikinti. Demokratizmas ir toliau pasilieka dabartinės diktatūros nenugalimas priešas.

"Aišku, kad naujasai judėjimas prieš diktatūrą turi būti grynai demokratinis. Jo svarbiausias tikslas—SUBURTI VISAS IŠSIBLAŠKIUSIAS DEMOKRATINES JĖGAS Į STIPRŲ DEMOKRATINĮ FRONTĄ. Prieš gruodžio 17-tos perversmą, 1926 metais, demokratinė visuomenė buvo susiskaldžiusi į atskiras partijas, kovojančias tarpusavyje. Bet dabar kiekvieno tikro demokrato svarbiausias uždavinys **atkovoti Lietuvai demokratinę santvarką.** Šitas tikslas turi būti visų demokratų bendru siekiu.

"Šio laikraščio, **Išvien**, svarbiausias uždavinys—**suburti visą demokratinę Lietuvos visuomenę į bendrą organizuotą demokratinį frontą, kurio uždavinys būtų atkovoti Lietuvai demokratinę santvarką.**

"To tikslo siekiant, neturi būti žiūrima demokratinės visuomenės susiskaldymo pagal pasaulėžiūrą, ar ideologiją. Į demokratinį frontą turi stoti visi demokratai, nežiūrint nei pasaulėžiūros, nei politinių įsitikinimų skirtumo.

"Mes manome, kad demokratnė mūsų visuomenė nebus abejinga šiam mūsų paraginimui. Kaip reikia organizuotis, visiem parodys vietos susidėjusios sąlygos. Gyvenimas verčia mus dirbti. Jokio aiškesnio ir didesnio darbo nepajėgsime atlikti būdami palaidi. Organizuokime platų demokratinį frontą, kuris vienu mostu pajėgtų parblokšti Lietuvai pražūtingą tautininkų fašistinę diktatūrą."

Iš to matyti, kad Lietuvos demokratinė visuomenė atbunda ir stoja į kovą už atsteigimą demokratijos. Mūsų, kanadiečių, pareiga kiek galint padėti jiems.

Sovietų Sąjungos karikatūristas taip atvaizdavo šiaurės ašigalio kempę Naujų Metų metu.

KUR LIK EINA LIETUVOS TAUTININKAI

KEIČIA RESPUBLIKOS KONSTITUCIJĄ—VISOS TEISĖS SMETONAI

Seka Hitlerizmą, Net Sterilizacijos Reikalauja

Už naują konstituciją, drausmę, autoritetą, "Vilnių ir vilniečius"—tokiuo šūkiu Lietuvos tautininkų partija pravedė savo suvažiavimą, kuris atsibuvo 5 d. sausio, š. m., Kaune.

Visas tautininkų partijos suvažiavimas buvo nukreiptas prieš Lietuvos liaudį, prieš jos teises, kurio galvinyj stovėjo švogeriai Smetona ir Tubelis. Šis suvažiavimas parodė daugiau, negu kada nors, kad Lietuvos tautininkų partija, kuri yra visai neskaitlinga, daugiausiai susidedanti iš aukštų valdininkų, fabrikantų, dvarininkų ir kitų, nieko bendro neturinčių su Lietuvos žmonių reikalais, tremdo po kojų Lietuvos žmonių sunkiai atkovotą laisvę—nepriklausomybę ir pilietines teises, garantuotas Lietuvos Respublikos Konstitucija.

Nors tautininkai-fašistai tuojau tik po smurtiško perversmo, įvykdyto 17 gruodžio, 1936 m., sumynė po kojų Steigiamojo Seimo pagamintą konstituciją ir per vienuoliką metų valdydami Lietuvą ja nesivaduodavo, bet dabar jau ruošiasi iškepti naują konstituciją, grynai fašistinę, kurią tautininkų suvažiavimas užgyrė.

Smetonos oficiozas Lietuvos Aidas aprašydamas džiaugiasi, kad ministeris pirmininkas (p. Tubelis, Smetonos švogeris) kalbėdamas tautininkų partijos suvažiavime **ypatingai pabrėžė valstybės galios sustiprinimo reikšmę.** Ir kur gi ne. Štai pažiūrėkime keletos ištraukų kepamos naujos konstitucijos projekto, kurį Tūbelis patiekė tautininkų suvažiavime, kuriame vien tik ir kalbama apie sutėikimą didesnės galios "tautos vadui," diktatoriui Smetonai. Tubelis sako: "Pradėsime nuo pagrindinių valstybės organų. Jų yra trys—respublikos prezidentas, seimas, ir vyrieusybė.

'Respublikos prezidentas, kaip ir veikiančioj konstitucijoj nustatyta (veikiančioji konstitucija Smetonos pagaminta, tik paėmus jam galią į savo rankas—J. L.), renkamas tautos per jos atstovus. Jis renkamas 7 metams ir gali būti perrenkamas. Seimas renkamas 5 metams."

Mat kaip tautininkų-fašistų konstitucija nustatyta, atkertant liaudies teises dalyvauti rinkimuose. Suprask, "prezidentas" bus renkamas 7 metams. Bet kas jį rinks? O gi tauta per savo atstovus. Kas tie tautos atstovai? Seimas, kurin niekas daugiau negali papulti, kaip tik tautininkų šulai, Smetonos ramsčiai, dvarininkai, fabrikantai, aukštieji valdininkai ir žvalgybos šnipai. Bet Smetonos kompanija ir šitais "tautos atstovais" dar nepasitiki. Mano, gali papulti koks nors ne jų plauko ir paskui demoralizuoti fašistinį aparatą. Tai čia pat, konstitucijoj pakeptas naujas punktas, kuris sako: "Respublikos prezidentui suteikiama tiek galios, kad jis galėtų koordinuoti kitų dviejų pagrindinių organų—seimo ir vyriausybės (vyriausybe vadinamas ministerių kabinetas)—darbą," kas reiškia, kad Smetonai nepatinkamus seimo ar vyriausybės nutarimus laidžiama sulaikyti, o jei ne, tai ir patį seimą, arba taip vadinamą vyriausybę, jis gali paleisti. Štai ką sako Tūbelis: **"Seimo ir vyriausybės veikla remiama, kaip paritetinių organų bendradarbiavimu ir abišalių pasitikėjimu. Kai šito pasitikėjimo nėra, respublikos prezidentas arba paleidžia seimą arba atleidžia vyriausybę. Jis tatai sprendžia abitrališkai."** Po to, jis stato klausimą: **"Ar toks rėžimas naudingas mūsų valstybei?"** Pats Tūbelis ir atsako į savo klausimą: **"Atsakant į šį klausimą, reikia atminti, kad mūsų pačių valstybinis gyvenimas duoda tam prityrimo. 1928 m. gegužės 15 dienos konstitucija jau buvo arti šito rėžimo ir per trumpą, palyginti, laiką davė teigiamų rezultatų: ligi minimumo sumažinti parlamentarizmo neigiamumai—partinės kovos, nuolatiniai vyriausybės keitimai, nedarbingumas, šiandien turime pastovią vyriausybę, darbingą seimą, kuriam niekas kitas nerūpi, kaip tik tinkamai vykdyti pavestas jam funkcijas."**

Tai kur link eina Lietuvos tautininkai-fašistai. Tai koks biaurus pasityčiojimas iš Lietuvos liaudies, suvaržymas jos laisvių ir teisių. Tūbelis su džiaugsmu teigia, kad jie, tautininkai, ir be šios konstitucijos, jau sumažino ligi minimumo parlamentarizmą, reiškia pats išsiplepėjo, kad jie atėmė iš Lietuvos žmonių teisę pasistatyti sau tokią vyriausybę, valdžion atstovus, kurie žmonėms geriau tinka, kurie tikrai rūpintųsi visų Lietuvos žmonių, darbininkų ir valstiečių reikalais. Bet gi tie fašistiniai uzurpatoriai tokį visų žmonių dalyvumą savo valstybės reikalų sprendime skaito neigiamu dalyku. Nesigėdina didžiuotis, kad jie turi pastovią vyriausybę. Bet kaip ta pastovi vyriausybė pasilaiko? Tik ginklų sjena apsistačiusi. Tegul panaikina karo lauko teismus, nuima karo stovį, leidžia laisvai žmonėms statyti kandidatus į seimą ir laisvai už juos balsuoti, tuojau pamatys, kad jų "vyriausybės" galia nusmuks žemiau nulio. Sako, turi darbingą seimą, kuriam niekas daugiau nerūpi, kaip tik tinkamai vykdyti pavestas jam funkcijas. Kitais žodžiais sakant, darbingas seimas, gerai darbuojasi smaugimui Lietuvos liaudies ir jam niekas nerūpi, kaip tik pasiimti sau riebias algas ir apsaugoti Smetonos galybę.

Apie organizacijų spaudos ir žodžio laisvę naujoji konstitucija nieko nekalba. Jų nuomone, visos jau palaidotos ir daugiau jos iš "numirusių" nesikels. Geros tik Tautininkų partija, Jaunalietuvių, Šiaulių sąjunga, studentų tautiškos draugijos, arba tik tos organizacijos turės gyvuoti, kurios pritaria fašistiniam režimui. Tiesa, pabaigoj savo kalbos Tūbelis priminė, kad: "vertindama religinį pradą žmogaus gyvenimą, valstybė pripažįsta esamas Lietuvoje tikybines organizacijas." Bet gi Lietuvos jaunimo sąjunga Pavasaris ir moksleivių Ateitininkų draugijos buvo religinės ir jos šiandien išdraskytos. Šito Tūbelis neprisiminė. Baigdamas tiek tik pridūrė: **"Tikybinių organizacijų santikiai su valstybe bus nustatomi susitarimais arba įstatymais."** Reiškia, tikybinės organizacijos gyvuos sulyg susitarimo su fašistais. Kurios eis ranka rankon su jais, pripažins fašistinę rekaciją, tos bus "good," o kurios, kad ir religinės, bet reikalaus demokratinių teisių, tos bus išbrauktos iš organizacijų sąrašo, kaip ir progresyvės organizacijos.

Ir tautininkų partijos suvažiavimas savo rezoliucijomis užgyrė šį naujos konstitucijos projektą ir "tautos vadas ir atstovai"—Smetona ir fašistinis seimas, vykdys jį gyveniman, nesiklausę žmonių daugumas, Lietuvos liaudies. Užtenka jiems tautininkų partijos pritarimo. Kas ta tautininkų partija? Kiek ji apima Lietuvos žmonių ir kokiuos? Pačių fašistų padavimu (nei kiek neabejotina, kad skaičius išpūstas), tautininkų partija turi 12,928 narius; iš kurių 1,728 mokytojai; 2,895 valstybės tarnautijai, aukštieji valdininkai; kiti "ūkininkai," žinoma daugiausia stambūs, arba dvarininkai, kita dalis randasi tik demagogijos keliu suviliotų ūkininkų ar tik ant sąrašo skaitosi tautininkų partijos nariais. Suvažiavime, aišku, dalyvavo tik patinkami Smetonai atstovai. Arba, daleiskime, nors ir būtų teisingas tas skaičius, tai ar gali 12 tūkstančių tautininkų, kurių daugumą sudaro ne ūkininkai ar darbininkai, bet buržuazinės klasės luomas, valdyti visą Lietuvos šalį, apie 2,500,000 Lietuvos gyventojų? Niekados! Tas parodo aiškiausiai, kad tai tik grupė fašistinių tautininkų, su diktatorium Smetona priešakyj, valdo Lietuvą, smaugia jos žmones, smulkiuosius ūkininkus ir darbininkus.

Jei Smetona ir jo fašistinis seimas pripažįsta teisingu tautininkų partijos užgyrimą ir jo naujos konstitucijos, tai pažiūrėsime kaip jis reaguos į patiektą amnestijos įstatymo projektą, už išlaisvinimą priešfašistinių kalinių, po kuriuo pasira-

(Nukelta į 6 pusl.)

L.B. Vajaus Pasekmės

KANADOS LIETUVIAI LAIKE LIAUDIES BALSO VAJAUS LAIKRAŠČIO IŠLAIKYMUI SUAUKAVO $1,785.29 IR GAVO 263 NAUJUS SKAITYTOJUS. KVOTA IŠPILDYTA SU KAUPU

Trečias Rajonas Išėjo Pirmuoju Rajonų Lenktynėse, Kvotą Išdydamas 212%; Laimėjo Jubiliejinę Trophy. Pirmas Rajonas Pasiliko Antroj Vietoj. Skaitytojų Gavimas Juos Sulaikė

Udarninkų lenktynėse pirmą dovaną laimėjo veikli ir energinga draugė **EMMA BYRIENĖ**, torontietė. Antrą dovaną laimėjo senas mūsų laikraščio darbuotojas draugas **A. DAUKANTAS**, torontietis. Trečią dovaną laimėjo veiklus draugas **J. ČEPONIS**, montrealietis.

Pakilus kainoms ant pragyvenimo reikmenų, pablogėjus darbininkų gyvenimo sąlygoms, taipgi einant kitoms kampanijoms, kaip tai paremimui Ispanijos liaudies gynėjų, kovojančių prieš pasaulinį fašizmą, pagelbėjimui Lietuvos politiniams kaliniams ir sustiprinimui tarptautinės darbininkiškos spaudos, Daily Clarion, Clarion Weekly ir The People's Advocate, skelbiant Liaudies Balso vajų buvo abejota, ar galėsime sukelti reikalingą sumą pinigų, kad išlaikyti laikraštį tokiuo, koks jis dabar yra. Bet po 6 sąvaičių darbymietės, gavom labai džiuginantį atsakymą: kvota išpildyta su geru kaupu, kas užtikrina laikraščio gyvavimą. Sukėlimas aukomis ir skaitytojais daugiau, negu pusantros kvotos, aiškiai parodo Kanados lietuvių įvertinimą darbininkiškos spaudos Kanadoj.

Štai kokia visuomeninio ir kultūrinio darbo veikėjų armija darbavosi, kad išlaikyti vienintėlį Kanados lietuvių darbininkišką laikraštį Liaudies Balsą:

UDARNINKAI

E. Byrienė, Toronto,	100
A. Daukantas, Toronto,	90
J. Čeponis, Montreal,	88
J. Narusevičius, Red Lake,	34
J. Sniceris, Central Pat.,	28
M. Paužienė, Toronto,	26
A. Asijavičius, Montreal,	26
R. Klinga, Port Colb.,	24
F. Jonchys, Sudbury,	24
J. Vaitkus, Chicago,	22
U. Vieškelienė, Montreal,	22
P. Zaleskienė, Edmonton,	20
M. Brazdonienė, Montreal,	16
K. Brogienė, Toronto,	16
G. Naujokas, Toronto,	12
J. Mačiulaitis, Montreal,	12
F. Bunkus, Montreal,	12
J. Brazauskas, Montreal,	12
V. Kirvela, Toronto,	12
P. Mažylis, Montreal,	10
A. Petronis, Kenora,	10
K. Ginkus, Winnipeg,	8
E. Siriunienė, Sudbury,	8
J. Brazdžius, Sudbury,	8
P. Kunchys, Fort William,	8
D. Jokubaitis, Smooth Rock Falls,	8
A. Jazoks, St. Boniface,	8
P. Urbytė, Detroit,	8
F. Imbrasas, Port Arthur,	8
A. Liokaitis, Montreal,	8
J. Verbyla, Montreal,	8
A. Užaitė, Hamilton,	8
U. Doveikienė, Montreal,	8
E. Laurusevičienė, Toronto	6
J. Broga, Toronto,	6
W. Marcinko, Winnipeg,	6
L. Bernotienė, Montreal,	6
P. Žaliaduonienė, Toronto,	6
J. Pelekauskas, Montreal,	6
O. Miknienė, Montreal,	4
V. Krupauskas, Montreal,	4
W. Dlugar, Fort William,	4
W. Smith, Winnipeg,	4
S. Paknis, Winnipeg,	4
P. Steponavičienė, St. Bonif.,	4
J. Karpavičius, Buford, Alta.	4
J. Nakrošius, Edmonton,	4
A. Maigis, Bellevue, Alta.	4
O. Miknienė, Montreal,	4
P. Ambrazavičius, Montreal,	4
S. Minotaitė, Montreal,	4
V. Bunkus, Montreal,	4
K. Matulis, Montreal,	4
J. Žukauskas, Montreal,	4
G. Račys, Montreal,	4
J. Aukštaitis, Fasstt, Que.,	4
O. Kilikevičienė, Montreal,	4
A. Janušys, Montreal,	4
Z. Juozelaitienė, Montreal,	4
A. Urbon, Detroit,	4
J. Labunskas, Winnipeg,	4
M. Didas, McKenzie Island,	4
S. Paberalis, Beardmore,	4
M. Vidruk, St. Boniface,	4
J. Mališauskas, New Westm.,	4
J. Krisiūnas, Vancouver, B.C.	4
A. Pleckaitis, Wastenau,	4
W. Savickas, Sudbury,	4
E. Viliunienė, Toronto,	4
A. Lumas, Chardon, Ohio,	4
U. Kevėžienė, Toronto,	4
F. Arlauskas, Timmins,	4
D. Balaišis, Tilsonburg,	4
J. Kuktorius, Edmonton,	2
K. Likas, Montreal,	2
T. Astrauskienė, Montreal,	2
C. Zola, Taylorton,	2
F. Tumėnas, Fort William,	2
V. Lepeška, Winnipeg,	2
J. Wolf, Montreal,	2
J. Brukas, Montreal,	2
K. Likas, Montreal,	2
G. T. [illegible] Sudbury,	2

KAIP RAJONAI IŠPILDĖ KVOTAS

Rajonai		Kvotos	Sukelta
Pirmas:	aukų	$300	$634.20
	Naujų skait.	90	.87
Antras:	aukų	$400	$578.16
	Naujų skait.	80	110
Trečias:	aukų	$200	$428.37
	Naujų skait.	20	42
Ketvirt.:	aukų	$100	$103.96
	Naujų skait.	10	13
S. A. V.:	aukų		$ 32.60
	Naujų skait.		11
Ispanijos kovotojai:	aukų		$ 8.00
Viso:	aukų	$1,000	$1,785.29
	Naujų skait.	200	263

Bendrai Nuošimčiais Rajonai Savo Kvotas Išpildė Sekamai:

Pirmas	154%
Antras	141%

(Nukelta į 6 pusl.)

Laiškai Liaudies Balsui

Gerb. Liaudies Balso Redakcija:

Sausio 20 dienos Liaudies Balse parašyta, kad Sovietų vyriausybė turėjo Kremliuje savo sesijas ir kad ji tenai susirinko tartis ir tvarkyti kraštą taip, kad "žemės turtais visi galėtų naudotis lygiai." Aš del to jūsų pareiškimo turiu klausimą, į kurį prašau atsakyti per Liaudies Balsą, būtent, kaip gali Sovietų vyriausybė tvarkyti žemės turtus lygiai visiems žmonėms, jeigu ji moka algas kiekvienam individualiai, pagal jo tinkamumą (kvalifikaciją), o ne pagal jo arba jos gyvenimo reikalavimus?

Draugiškai,
A. Sereika
Rochester, N. Y.

Redakcijos atsak y m a s: — Liaudies Balse buvo pasakyta truputį kitaip. Draugas paimate tik paskutinius žodžius. Tenai buvo parašyta: "Tartis ir tvarkytis taip, kad visiems būtų lengviau, smagiau gyventi, kad visi turtingėtų kultūriniai ir ekonominiai. **Kad krašte progresuotų pramonė ir prekyba,** kad žemės turtais žmonės visi galėtų naudotis lygiai." Matote, paskutiniame sakinyje draugas buvai praleidęs tuos žodžius, kuriuos mes atžymime juodomis raidėmis. O jie kaip tik labai reikšmingi. Jie pasako, kad Sovietų valdžia stengsis pramonę išvystyti taip, kad būtų galima pagaminti daiktų užtektinai del patenkinimo visų žmonių reikalavimų. Taigi, kaip matote, Liaudies Balse nebuvo pasakyta, kad Sovietų vyriausybė įves tokią tvarką dabar. Pasakyta, kad ji stengsis atsiekti ateityje. Tai svarbiausias sovietų valdžios uždavinys.

* * * * *

Gerb. Liaudies Balso Redakcija:

Aš gerai žinau, kad mano prenumerata užsibaigė su Nr. 206. Taigi aš, nelaukdama raginimo, atsinaujinu savo prenumeratą visiems 1938 metams. Tuo pačiu sykiu pranešu, kad ant blankos surinkau $8.65 aukų del Liaudies Balso ir gavau vieną naują prenumeratą. Visus pinigus ir prenumeratą perdaviau draugui P. Gutauskui. Manau, kad jis greitai prisiųs. Viso bus $11.65.

O Jurgiui Pipirui, tai—nieko, nes jis pradėjo miegoti. Nežinau kame priežastis, ar kur išvažiavo, ar gal su Agnieška apsivedė, ar gal kokia nelaimė ištiko. Jei nori, kad mes atsileistume ir pasiųstume nors ant kuntaplių, lai atsiliepia ir pasirodo su pipirais. Bet jeigu tylės, tai ir mes tylėsime. Patarlė sako: kaip tu man, dieve, taip aš tau.

Siaurės Drebulė
Winnipeg, Man.

* * * * *

Branguūs draugai:

Užbaigiau savo darbą, kurį buvau užsibrėžus atlikti del vienintėlio mūsų laikraščio Liaudies Balso, prisiunčiu aukų blanką ir money orderį $14.11. Iš tos sumos $12.11 aukų ir $2.00 už P. J. atnaujintą prenumeratą.

Mano bendradarbės gal mane ir sumušė, šturmuodamos po plačias kolonijas. Norėčiau ir aš nepasiduoti, bet permaža lietuvių kolonija neleidžia tą padaryti, sumušti didelių kolonijų vajininkus.

J. Sasnauskienė
Geraldton, Ont.

* * * * *

Gerb. Draugai:

Padėkime tiems kovotojams lietuviams drąsuoliams, kurie radasi Ispanijos Liaudies Armijoj ir naikina kruvinąjį fašizmą tenai ir ant visos žemės kamuolio.

Mes turime didžiuotis tais mūsų draugais kovotojais, nes jų pasišventimas ir drąsa artina mus prie dar didesnės vienybės prieš bendrą priešą fašizmą.

Štai ir mano auka $2.00 tiems drąsuoliams pribaigti fašizmą ir $1.00 del Liaudies Balso, tuom kart nors ant pusės metų. Bet nemanau ir ant toliau su juom skirtis, nes tai vienintėlis darbo žmonių laikraštis ir mokytojas lietuvių kalba Kanadoj.

F. Morris

* * * * *

Sudbury, Ont.

* * * * *

Gerb. Liaudies Balso Redakcija:

Šiuomi pranešu, kad aš surinkau aukų šešis dolerius ir pridaviau vietiniam komitetui.

Linkiu Liaudies Balso redakcijai gero pasisekimo visame kame, nenuilstamai darbuotis, o mes padėsime, kiek galėsime. Taipgi linkiu laikraščiui, kad išeitų du sykiu į sąvaitę. Daug sveikatos ir energijos visam štabui.

Su pagarba,
J. Astylienė
Sudbury, Ont.

Pastabos

Vasario mėnuo jau čia, o su juo prasideda didieji draugijų vajai. Atrodo, kad šis mėnuo bus didelės darbymetės, nes ALDLD organizatoriai, udarninkai ir rėmėjai rimtai rengiasi susivaržyti del raudonosios vėliavos laimėjimo. Taipgi komunistų partija ir kitos draugijos, kaip Montrealo ir Toronto Sūnų ir Dukterų pašalpinės draugijos, veda savo vajus del naujų narių gavimo.

Sprendžiant iš taip puikiai atlikto Liaudies Balso vajaus, atrodo, kad šių visų draugijų vajai irgi bus pasekmingi. Nes L. B. vajus aiškiai parodė, kur Kanados lietuviai stovi. Jie stovi su progresu, prieš fašizmą. Bet tai dar ne viskas. Jie darbais įrodė, kad jie remia ne tik Liaudies Balsą, bet ir darbininkiškas draugijas. Padeda joms savo darbu ir aukomis laike įvairių vajų del palaikymo ir vedimo kovos su išnaudotojais ir fašizmu. Todel reikia tikėtis, kad jie stos ir į draugijas.

* * * * *

Kiekvienam progreso ir demokratijos šalininkui nepakanka būti tik remėju. Raikia priklausyti prie darbininkiškų draugijų, nes minia be organizacijų yra bejėgė. Nežiūrint kokios didelės darbininkų masės būtų nusistatę už progresą, už savo teises ir ekonominio būvio pagerinimą, jos nieko nelaimės, jei jos nebus organizuotos, jei nebus tvirtų ir galingų organizacijų bei unijų. Nes tik organizuotų, o ne palaidų minių reikalavimai yra pravedami gyveniman. Spauda ir organizacija yra darbininkų teisių ir reikalų gynėjas. Bet spauda be organizacijos, o organizacija be spaudos negali duoti reikiamos naudos, negali išreikalauti ir apginti darbininkų teisių, reikalų. Lietuviai darbininkai, įvertindami spaudos svarbą, turėtų nemažiau įvertinti ir organizacijų būtinumą, stoti į jas ir dirbti sulig savo išgalių.

Išauginkime savo organizacijas ir padarykime jas dar tvirtesnėm,, kad susirišę su tarptautiniu darbininkų judėjimu, didesne jėga stumtume progreso kovą pirmyn už savo teises ir būvio pagerinimą.

* * * * *

Kvebeko provincijoj fašistinė reakcija laipsniškai didėja. Duplesis kas kart darosi drąsesnis puolimui ant darbininkų. Antifašistinis veikimas kas kart darosi sunkesnis ir sunkesnis. Bet, nežiūrint visų sunkumų, komunistų partija nei vieno žingsnio nežengia atgal. Priešingai, ji stovi vadovybėj opozicijai prieš Duplesį šaukdama darbininkus į darbą už savo teisių ir reikalų gynimą. Organizuoja juos. Spauda, literatūra ir atsišaukimai į darbo minias platinama visu spartumu. Kiekvienas partijietis savo darbu silpnina fašizmą, ugdo darbininkų jėgas. Taip, jie dirba.

Bet yra darbininkų ir lietuvių tarpe, kurie atakuoja komunistus, stengiasi jiems pakenkti. Kaip tokie žmonės nesisarmatina sakytis antifašistais, kada patys prieš fašizmą nieko neveikdami stoja komunistams skersai kelio, kenkia ir niekina liaudies antifašistinio fronto organizavimą?

* * * * *

Sausio 28 d. Ottawoj įvyko parlamento atidarymas. Kanados general-gubernatorius, premjeras, senato nariai, vyriausi teisėjai, generolai ir jų visų ponios rūpestingai atlikinėjo ceremonijas, kalbėjo kalbas, o po viso to, baliavojo. Ceremonijos buvo atliktos su tokiu prisiruošimu ir rūpestingumu, kad nei vienas ponas nepadarė klaidos, neišėjo kur nereikia, neatsisėdo kada nereikia. Ponios taip pat neatsuko savo nugaros į priešingą pusę. Rūpestingumas gerai, bet būtų dar geriau, kad jie mažiau kreiptų dėmesio į ceremonijas, o daugiau rūpintųsi darbininkų gyvenimu ir stengtųsi jį pagerinti.

* * * * *

Per paskutines 10 dienų Montreale sudegė trys katalikiškos mokyklos. Mokyklų užsidegimas, kaip limpama liga, tęsiasi nuo vienos prie kitos. Ekspertų tyrinėjimai parodė, kad gaisrai įvyksta iš priežasties netinkamo atsargumo ir todel, kad namai seni ir neapsaugoti nuo užsidegimo.

Bet fašistiniai laikraščiai meta bėdą komunistams. Juos kaltina, kaip ir Reichstago padegime.

Ach, kada gi komunistai nebuvo kalti už visas bėdas ir nelaimes?

* * * * *

Gegužės mėnesį Hitleris važiuos pas Musolinį į svečius. Laike demonstracijos Romoj, del Adolfo garbės, kariuomenė žygiuos žąsies žingsniu.

Tikimasi, kad susirinks daug publikos, nes nuo to laiko, kaip Musolinis pradėjo kariauti ir įvedė maisto paskirstymą, didžiuma italų senai bematė žąsį.

* * * * *

York caunty tarybos posedyje atstovas R. Ainsworth pareiškė, kad toj apylinkėj bedarbių padėtis yra taip bloga, kad gali vyrus išvaryti iš proto.

Jis sako, kad moterys, neturėdamos iš ko maitinti šeimynas, nuolatos prikaišioja ir išmetinėja vyrams dėl neturto, o šie netekę kantrybės palikę šeimas bėga nuo jų. Ir kad tokių moterų paliktų su šeimomis skaičius nuolatos didėja.

Po diskusijų prieita išvados, kad būtų sudarytas sumanymo projektas ir reikalauti Vyriausįjį Teismą, kad jis paskirtų daugiau agentų tiems pabėgusiems vyrams gaudyti ir pristačius į teismą aštriau bausti.

Bet kodel nepagerinti jų būvį, taip, kad jie ne tik nebėgtų daugiau, bet kad ir jau pabėgę sugrįžtų?

* * * * *

Toronto miesto majoras ieško pirkti didelio ir pikto šunies. Kuo piktesnis tuo geriau. Jis tikisi, kad piktas šuo apsaugos nuo mus nuo vagių, nes jau dabar per du kartu pas jį mėgino įsiveržti plėšikai.

Bet ką darys tie du šimtai naujai paimtų policininkų?

Z. J.

Trečio Rajono Patrijotai Montreale

MONTREAL. — Sausio 23 d. 137 kp. moterų skyriaus parengime buvo leidžiama ant draugiškų varžytinių vienas setas stiklų su alaus ąsočiu, dvi dėžutės saldainių ir bonka "juodo arklio" (alaus). Laike varžytinių varžėsi šiaučiai, kriaučiai, milkmanai, geležies darbininkai, vyrai, moterys ir vaikai, kiekvienas atstovaudamas savo profesiją. Už penkių minučių aštrios "kovos" pasigirdo balsas atstovaujantis tretįjį rajoną. Tas sukėlė sumišimą ir visi išsigandę nutilo, tik šiaučiai kovojo už savo vardą iki mirties. Bet trečias rajonas bombarduoja nikeliais be atlaidos ir varžytines laimi. Visi su žingeidumu žiūri, kas drįsta nugalėti montrealiečius ir atstovauti tretį rajoną O pasižiūrėję mato traicę sudaryta iš J. Radzevičiaus, J. Kamoko ir J. Urbanavičiaus.

Varžytines laimėjusieji linksmai užtraukia: Žino Vilnius, žino Kaunas, kad trečias rajonas yra slaunas . . .

Taigi, draugai, būkime atsargesni su trečiuoju rajonu ir jų simpatikais, nes tų draugų žiaurus gyvenimas miškuose su vilkais ir ant ūkių su karvėmis padaro juos kovingais ir veik nenugalimais.

Imtynių Tėmytojas

Sovietų Sąjungoj darbininkai dirba 6-7 vadandas į dieną. Už tai turi daug laiko mokslui ir sportui bei kitokiam užsiėmimui. Čia matyti grupė Maskvos darbininkų sportininkų lošiant futbolą.

Sovietų Sąjungos sportininkų laikraštis Krasny Sport įdėjo tokią karikatūrą, kuri vaizduoja fašistinius "sportininkus," taipgi jų sporto irankius. Gražus "tymas," ar ne?

KOVOTOJAI SU KONTREVOLIUCIJA

VČK-OGPU-NKVD DVIDEŠIMTMETINĖMS

(Pabaiga)

Kova su fašistinėmis žvalgybomis ir jų trockistiniai-rikovinė-buchariniška agentūra.

Socializmo laimėjimas mūsų šalyje, galutinas visų eksploatatorių klasių likvidavimas, augimas sovietų liaudies, susitelkusios aplink bolševikų partiją ir Sovietų vyriausybę, moralinės ir politinės vienybės, iššaukė fašistinių karo kurstytojų pasiutusią neapykantą ir žvėrišką pyktį. Matydami pilną savo padėties beviltiškumą, sudaužytų eksploatatorių klasių liekanos šalies viduje perėjo prie kraštutinių, pačių aršiausių kovos priemonių prieš laimėjusį socializmą. Būtent šituo periodu draugas Stalinas perspėjo:

". . . . kuo labiau mes eisime pirmyn, kuo daugiau mes turėsime pasisekimų, tuo labiau nirš sudaužytų eksploatatorių klasių liekanos, tuo greičiau jos imsis aštresnių kovos priemonių, tuo daugiau jos darys žalos Sovietų valstybei, tuo daugiau jos griebsis pačių aršiausių kovos priemonių, kaip paskutinių pasmerktųjų priemonių." (Stalinas).

Sudaužytųjų išnaudotojų klasių liekanų avangarde atsistojo samdomieji fašizmo lekajai—rikoviniai-buchariniai-trockistiniai šnipai, žalotojai, diversantai ir žudikai. Jie pilnai susiliejo su fašistinėmis žvalgybomis, pildydami jų uždavinius organizuojant terorą ir diversijas, šnipinėjimą ir žalojimą.

". . . .trockizmas virto įsiutusia ir beprincipine žalotojų, diversantų, šnipų ir žudikų gauja, veikiančių pavedus užsienio valstybių žvalgybos organams." (Stalinas).

Dviveidžiaudami ir prisidengdami partiniais bilietais, pralysdami į partiją ir į atsakomingas vietas, trockistai ir rikoviečiai **"pasirodė tiesioginiu radiniu užsienio valstybių žvalgybų organams."** (Stalinas).

Tie niekšingi fašistiniai samdiniai norėjo atiduoti darbininkus, valstiečius ir mūsų darbo inteligentiją išdaužyti fašistinėms gaujoms, jie norėjo mūsų žydinčią tėvynę paversti į japonų-vokiečių ir lenkų fašizmo koloniją.

Del to jie užmušė drg. Kirovą. Del to jie ruošėsi užmušti kitus mūsų šalies vadovus. Del to jie šnipinėjo, žalojo, darė geležinkelių katastrofas, ruošė sprogimus šachtose, padeginėjo fabrikus, sovchozus, kolchozus.

Ne iš karto pasisekė nukaukuoti giliai užsimaskavusių, įgudusių niekšystėse ir provokacijose, aršių liaudies priešų—Trockio, Zinovjevo, Kamenevo, Piatakovo, Radeko, Bucharino, Sokolnikovo, Rikovo, Rudzutako, Enukidze ir kitų mažiau žinomų, bet tiek pat šlykščių liaudies priešų—veidą.

Klasinio budrumo atbukimas, nusikalstamas nerūpestingumas, besirubežiuojantis su pardavyste, pasireiškęs daugelyj mūsų sovietinio ir partinio aparato grandžių, ilgą laiką lengvino priešui galimybę vesti šlykštų ardomąjį darbą. Priešai mėgino paralyžiuoti dargi sovietų žvalgymo organus, pasiųsdami į jos organus fašistinius šnipus.

Tik dėka mūsų partijos vadovybės aklumui, kuri laiku susiprino NKVD organus ir mobilizavo visos mūsų partijos, darbininkų, kolchozninkų, inteligentų budrumą, biaurios trockistinės—rikovinės buchariniškos gaujos piktadarystės buvo nukaukuotos iki galo.

Partijos ir vyriausybės iniciatyva į NKVD organus buvo pasiųstas vadovauti VKP(b) CK sekretorius drg. N. J. Ežovas.

Drg. Ježovo vadovaujami sovietų žvalgymo organai ėmė duoti negailestingus ir taiklius smūgius trockistiniai-rikoviniai-buchariniškiems banditams. Viso pasaulio darbo žmonių akyvaizdoj žvalgymo organai susekė baisius pasaulio karo kurstytojų, niekšingų fašizmo agentų darbus ir sumanymus.

Trumpiausiu metu buvo nukaukuoti ir likviduoti šitų samdomų fašizmo lekajų, teroristų, diversantų žalotojų, šnipų vapsvų lizdai.

Garbingi narkomvnudielcai išnarpliojo purviną, šlykštų kamuolį, kuriame vadovaujant fašistinėms žvalgyboms susipynė išvien trockistai, zinovjeviečiai, bucharinieciai, rikoviečiai, buržuaziniai nacionalistai, menševikai, eserai, baltagvardiečiai generolai.

Priešų korta buvo mušta.

VKP(b) Centro Komitetas savo atsikreipime į rinkikus į SSRS Aukščiausį Sovietą 1937 m. gruodžio 6 d. aukštai įvertino šitą NKVD darbą. VKP(b) CK pažymėjo, kad mūsų tėvynė turi dabar **"patikrintus baudžiamuosius organus, sugebančius padaryti nežalingais šnipus, žalotojus, diversantus ir kitus sovietų liaudies priešus."**

Sovietų Žvalgyba — Rūstus Liaudies Ginklas

Savo dvidešimtmetinės istorijos bėgyje sovietų žvalgymo organai kovojo pavojingiausiose ir priešakinėse klasinės kovos vietose. Jie užsitarnavo karštą sovietų liaudies meilę ir žvėrišką visų darbo žmonių priešų neapykantą. Jie pasirodė akyliu revoliucijos sargu, saugojančiu socializmo užkariavimus, ir taikų sovietų liaudies darbą. Kovoj su skaitlingais mūsų tėvynės priešais—su sąmokslininkais, šnipais, žalotojais, diversantais—jie išėjo laimėtojais.

Ypatingai dideli sovietų žvalgymo organų laimėjimai kovoj su fašistinėmis žvalgybomis ir jų trockistine-rikovine-buchariniška agentūra.

Sovietų žvalgymo organų jėga ir nenugalimumas — darbininkų klasės diktatūros jėgoj, Sovietų valdžios jėgoj. Lenino-Stalino partijos sukurti ir išauklėti Sovietų žvalgymo organai stiprūs bolševikišku partingumu, aukštu idėjingumu darbe, nepertraukiamais ryšiais su sovietų liaudim. Sovietų Sąjungos darbo žmonės laiko savo garbe padėti garbingiems narkomvnudielcams jų sunkiam ir garbingam darbe. Sovietų žvalgymo organų ryšiai su darbo masėmis neišmatuojamai išaugo dabartiniu metu, kada **". . . mūsų šalyje susidarė anksčiau numatyta vidujinė moralinė ir politinė liaudies vienybė, moralinė ir politinė socialistinės visuomenės vienybė."** (Molotovas).

Sovietų žvalgymo organus tai daro nenugalimais.

Sovietų žvalgymo organai, skirtingai nuo buržuazinių šalių žvalgyvų, gina gyvuosius darbo žmonių reikalus. Sovietų žvalgymo organai gina taiką, kovoja su karo kurstytojais.

". . . Pasaulyje nėra nė vienos valstybės, kur valstybės saugumo organai, žvalgymo organai būtų taip tampriai susirišę su liaudim, taip aiškiai išreikštų šitos liaudies reikalus, stovėtų liaudies užkariavimų sargyboj.

"Kapitalistiniam pasaulyj žvalgybos organai yra labiausia nekenčiama plačios darbo gyventojų masėms valstybės aparato dalis, kadangi jie stovi viešpataujančios kapitalistų saujelės interesų sargyboj. Pas mus, atvirkščiai, sovietų žvalgymo organai stovi sovietų liaudies reikalų sargyboj. Už tat jie naudojasi užtarnauta pagarba, užtarnauta visos sovietų liaudies meile." (Iš drg. Ježovo kalbos SSRS CIK Prezidiumo posėdyj, 1937 m. liepos mėn.).

Kad pakelti revoliucinį masių budrumą kovoje su fašistinėmis žvalgybomis ir jų trockistiniai buchariniškomis gaujomis, partija ėmėsi reikalingų priemonių, **"kad mūsų draugai, partiniai ir nepartiniai bolševikai, turėtų galimybės susipažinti su užsienio žvalgybos organų tikslais ir uždaviniais, su žalojimo-diversijų praktika ir technika bei jų šnipinėjimo darbu."** (Stalinas).

Šios priemonės įvykdymas jau atnešė savo vaisius. Pakilo masių revoliucinis budrumas, padidėjo mokėjimas pažinti užsimaskavusius liaudies priešus. Kova su buchariniškai trockistine fašizmo agentūra, kova už valstybės paslapties išlaikymą, už socialistinės nuosavybės neliečiamumą pasidarė milijonų reikalu.

Sovietų liaudis atsimena draugo Stalino žodžius: **"Kolei gyvuoja kapitalistinis apsupimas, pas mus bus žalotojai, šnipai, diversanti ir žudikai, kuriuos siunčia į mūsų užfrontę užsienio žvalgybų agentai."**

Tuo labiau juos atsimena ir atsimins mūsų NKVD.

Sovietų liaudis žino, kad nenuilstamas jos sargas—NKVD ir ateityj negailestingai daužys ir raus liaudies priešus, niekšingus tėvynės išdavikus.

Tokie svarbiausi VČK-OGPU-NKVD dvidešimties metų darbo rezultatai.

("Pravda," 1937 m., gruodžio 20 d.).

Papildymas ir Klaidos Atytaisymas

Liaudies Balso Nr. 207, aprašant L. B. koncerte sukeltas montrealiečių aukas ir pasveikinimas, praleistas sudburiečių pasveikinimas telegrama, kurį koncerto dalyviai sutiko entuziastiškai; taipgi aukotojų sąraše padaryta klaida: vietoj, kad drg. A. Tamasonis aukavo $1.02, pažymėta Kaiminka. Už šį praleidimą ir klaidą labai atsiprašome.

Pirmo Rajono Komitetas

Lietuvos Liaudžiai Ginti Komitetų Reikalais

SUDBURY, ONT.—Kuris laikas atgal K.L.K.L.L.G. Centro Komitetas per spaudą atsišaukė į lokalinius komitetus, kad išreikštų savo nuomones ar šaukti antrą kongresą ar tik lokalinių komitetų atstovų suvažiavimą.

Mes Sudburio komiteto nariai svarstėme tą klausimą ir pasisakom už šaukimą lokalinių komitetų atstovų suvažiavimą. Mes manome, kad draugai išrinkdami tam tikslui komitetus pasitikėjo jais ir pavedė jiems tą darbą dirbti.

Įdomu būtų išgirsti ir kitų kolonijų nuomones šiuo reikalu.

Kuomet mums teko rinkti parašai po peticijos, mes pastebėjom kaip Sudburio lietuviai atjaučia savo brolius Lietuvoj ir yra tvirtai nusistatę prieš fašizmą. Mūsų pareiga yra vykdyti jų siekius, kad padėti mūsų broliams Lietuvoj nusikratyti fašistinio jungo.

Sudburio L. L. G. Kom.

Geri ir Blogi Reiškiniai Lumberdžekių Gyvenime

FORT WILLIAM.—Bežiūrint į senas ir sugriuvusias kempes ir besiklausant senų lumberdžekių pasakojimų, tai 10 metų atgal miškų darbininkai gyveno dar blogesnėse sąlygose, negu dabar. Įsigilinus į miško kirtėjų gyvenimą matosi, kaip laipsniškai jie brenda iš skurdo ir priespaudos.

Dešimts metų laikotarpis padarė labai didelį skirtumą žmonių protavime ir gyvenime. Anais laikais darbininkai buvo ėdami visokio brudo, nes skalbyklų, nei pirčių nebuvo. Kempės būdavo nepanašios į gyvenamus trobėsius. Gi žmonės savo pasauliožiūra buvo visai nepanašūs šiems laikams. Tai buvo protavimas "užaugusių vaikų," kurie turlenosi purve nematydami nei priežasčių, nei išeičių iš to skurdaugs gyvenimo. Pastarasis dešimtmetis miškų darbininkų gyvenime, galima atžymėti, buvo tarpusavių kovų-rietenų dešimtmetis, tautinio ir ideologinio antagonizmo supratime. Iš kitos pusės, tai buvo progreso dešimtmetis ir tai visai naturalu, nes besidiskusuojant išsiai š k i n o bendrus miškų darbininkų reikalus ir eilėje kovų ir susidūrimų su bosais išnyko tautinis antagonizmas.

Man rodos, kad "miško žmogus" giliai mąstantis žmogus. Nors savęs lavinimui jis turi mažiau progų ir priemonių, bet jis progresą daro greičiau, negu kitų industrijų darbininkai. Tam gal didžiausia priežastis yra ta, kad čia didžiausias išnaudojimas, kad miškų industrijoj darbininkai mažiau surūšiuoti ir vienose sąlygose gyveno po vienu stogu. Vienodas jungas, vieni reikalai. Kada darbininkai bediskusuodami tą suprato, persiėmė viena ideologija, vienuodu reikalų supratimu. Ir to pasekmėje, palyginus su kitais miškų darbininkų distriktais, kur jie mažiau organizuoti, mes turime didesnes algas, geresnes darbo sąlygas ir pilną teisę organizuotis ir skaityti darbininkišką spaudą. Bet organzuotumas ir reikalų supratimas dar nėra ganėtinam laipsnyj, nes kapitalistinis gudrumas, pagelba valstybinės galios, kuri yra jų rankose, pajėgia darbininkus išnaudoti. Taip ir mūsų kempėj yra namaža blogoji pusė. Bemaž pusė senų miško kirtėjų trina ofisų sienas negalėdami gauti darbo. Juos pakeitė vakarinės Kanados ūkininkų vaikai. Ūkininkų išvargusioms šeimoms artinantis žiemai valdžia neužtikrino paramos, bet per savo spaudą nurodė jiems kitą išeitį, kad jie veržtųsi į miškus bei kitas industrijos šakas. Tuo būdu valdžia nusiėmė nuo savo pečių jai priklausomą tų ūkininkų išlaikymo naštą ir užkrovė darbininkams. Ir taip žmonės beieškodami sau pragyvenimo šaltinių vieni kitiems kenkia, vieni nuo kitų atima uždarbį.

Toks darbininkų išnaudojimas yra ne kas kita, kaip tik kriminalystė iš valdžios pusės.

F. T.

Toronto Lietuviai Menininkai Veikia Energingai

TORONTO, ONT.—Sausio 30 dieną įvyko ALDLD 162 kuopos švietimo komisijos pastangomis sušauktas menininkų susirinkimas, kuris buvo visapusiškai pasekmingas, nes dalyvavo didelis skaičius menininkų ir menininkių ir buvo labai geros diskusijos menininkų veikimo reikalais.

Švietimo komisijos pirmininkui draugui Morkiui pirmininkaujant, draugas J. Valūnas davė trumpą apžvalgą iš menininkų veikimo praeityje, pažymėdamas, jog praeityje buvo didžiausias trūkumas menininkų veikime tas, kad nebuvo daromos apžvalgos, saviktritikos. Ar buvo gerai atlikta, ar blogai, niekas jokių pastabų nedarė. Prie to, jis pažymėjo, negerai buvo, kad stokavo kolektyviškos vadovybės, planų išdirbimo. Iš gerųjų pusių pažymėjo tą, jog per kelis metus buvo daug veikalų suvaidinta ir daug kitokio kultūrinio darbo atlikta. Nekurie veikalai buvę ne visai geri, bet nebuvo ir žalingi.

Draugas Mingilas davė keletą gana gerų pastabų lošėjams-artistams, kaip reikia žiūrėti į lošimus ir kaip lošti, norint gerai sulošti savo roles. Pavyzdžiui, kad artistai visuomet ant tiek garsiai kalbėtų, jog publika visus žodžius girdėtų; kad nekalbėtų nusisukę nuo publikos; kad eitų lošti susipažinę su veikalu, išmokę roles ir t.t.

Diskusijos buvo labai konstruktyvės, iš jų buvo galima daug ko pasimokinti.

Iš komisijų raportų paaiškėjo, kad darbas eina visu smarkumu. Dainų komisija pranešė, kad sutvertas moterų sekstetas, vyrų aktetas, kuriems vadovauja Kuncienė ir T. Morkis. Abudu duoda pamokas be atlyginimo. Visas jų troškimas, tai padėti Toronto lietuvių menininkams vystyti kultūrinį darbą. Taipgi draugas Guoba ir Mileris, aktyviausi dainų komisijos nariai, pranešė, jog suorganizuotas mišrus choras, kuriam vadovauja T. Morkis. Choro pamokos įvyksta pirmadieniais, 8 val. vak., 6 Denison. Choras ruošiasi prie didelio koncerto.

Už veikalų komisiją davė raportą draugas Mingilas. Esą gavę naujų veikalų iš A.L.M.S. Jų tarpe ir "Pussesrė Salomėja" komedija, kurią parašė Z. Janauskas, dabar torontietis.

Sumanymuose buvo iškelta oficialiai užkviesti rochesteriečių chorą. Užkvietimą pasiųsti pavedė švietimo komisijai. Taipgi buvo įneštas sumanymas rengti perstatyti operetę.

Taip tai prabėjo menininkų susirinkimas, paviršutiniškai aprašant.

A. Ylienė
Menininkų Korespondentė

PIRATAI NUSKANDINO LAIVĄ

BARCELONA. — Fašistinių piratų submarinas nuskandino Anglijos prekybinį laivą Endymion.

Vienuolika žmonių prigėrė, jų tarpe vienas "nesikišimo komisijos" atstovas ir laivo kapitonas su žmona.

Laivas vežė lojalistams anglis ir nuskandintas netoli Majorka salos, kur Italija turi įsitvirtinusi naują laivyno ir orlaivių bazę.

SSRS jūrininkai atlieka sportiškus veiksmus ant laivo. Mankština savo kūnus, kad būtų stipriais kovoje su priešais, kurie galanda dantis prieš darbininkų tėvynę Sovietų Sąjungą.

Lietuvoje

KUNIGAI "PAGERBĖ" MIRŠTANTĮ LAISVAMANĮ

Daugai.—Daugų klebonas Sabaliauskas kalėdodamas Čižiūnų kaime užtiko mirties patale gulinti laisvų pažiūrų žmogų, Lučinską Julių, apie 60 metų amžiaus.

Bandė siūlyti priešmirtinius sakramentus, bet ligoniui atsisakius priimti, Naujų Metų dieną per pamokslą paskelbė baigiantį dienas laisvamanį velniui parsidavusiu.

Žmonės šypsosi iš tokio kunigo pasielgimo.

DARBININKAI SKUNDŽIASI

Šiauliai.—Užvenčio dvare yra spirito varykla, geras valcų malūnas, lentpiuvė, plytinė ir pirmoji Lietuvoje tabako plantacija. Visų šių įmonių, kuriose dirba kelios dešimtys darbininkų, savininkė yra Smilgevičienė. Anksčiau darbininkai dirbdavo po 14-16 val. Darbininkų pastangomis darbas sumažintas iki 10-12 val., tik tabako plantacijoj dirba ilgiau.

Tačiau blogiausia, kad labai mažas darbininkams uždarbis ir ne laiku tas pats išmokamas, kartais net po 2-3 mėnesių. Prieš kalėdas darbininkai gavo tik po 5 litus, už kuriuos turėjo nusipirkti malkų ir pačioms šventėms beliko tik po 2 litu.

Del tokios padėties darbininkai labai nepatenkinti, bet nėra kas jais rūpintųsi, nes darbo inspektoriai labiau pildo savininkų pageidavimus, negu darbininkų reikalavimus.

UTENOS ŪKININKŲ STREIKO ATGARSIAI TEISME

Utena.—1935 metų ūkininkų streikas, siautės Suvalkijoj ir kitose Lietuvos vietose, buvo pradėtas Užpalių valsčiaus ūkininkų. Del to streiko ir dabar daugelį valstiečių tebelaiko kalėjimuose. Keli nužudyti ir desėtkai sužeistų.

Dabar Panevėžio apygardos teismas sprendė bylą, kurioje buvęs areštuotas. ir skaudžiai sumuštas nepilnametis Salų žemės ūkio mokyklos mokinys Grigas Rutkauskas skundė savo sumušėjus: nuovados viršininką Barzdą ir Saugumo policijos Utenos rajono virš. Lankauską. Nepilnametis Rutkauskas buvo areštuotas mokykloje ir, kaip ir visi kiti areštuotieji valstiečiai, tardant žiauriai sumuštas. Į teismą Rutkauskas pristatė gydytojų dr. Palioko ir dr. Cvilo liudijimus, kurie liudyjo apie buvusias kūne žaizdas, taipgi ir nemažą skaičių liūdininkų, kurie tvirtino Rutkausko skundą. Teisme Rutkauskas net apsiašarodamas aiškino apie pergyventas kančias ir prašė teisėjus išnešti teisingą sprendimą. Bet, nežiūrint į visus įrodymus, teismas policijos viršininkus išteisino atmesdamas Rutkausko skundą.

"MANDAGIAU, AŠ NE EILINIS PILIETIS" . . .

Kaunas.—Pilviškių banko direktorius V. Klapatauskas gerai "įsismaginęs" važiavo į Kauną. Pakeliui susitiko dailią kaunietę, su kuria pasiekę Kauną neišsisikyrė, bet pasisamdė vežiką lankėsi po restoranus. Užėję į Lozaną susitiko Vl. Gaidenį, su kuriuo Klapatauskas ir susikivirčijo, nes jis ką tai neigiamai pasakęs apie jo panelę. Besiginčinant Klapatauskas įsikarščiavo ir ėmė šaudyti. Šaudydamas pataikė Gaideniui į kaklą ir šis tą pačią naktį mirė. Kada policija norėjo Klapatauską areštuoti ir liepė iškelti rankas aukštyn, jis pareikalavo, kad su juo būtų elgiamasi mandagiau, nes jis ne eilinis pilietis.

Apygardos teismas Klapatauską nubaudė trejais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

TAI BENT GĖRĖ

Kaunas. — Sutinkant Naujus Metus Aleksote, viename restorane linksminosi būrys darbininkų. Vienas pasigyrė, kad jis gali išgerti 10 pušbutelių degtinės. Susikirto lažybas. Kiti ten buvusieji jam fundijo, o jis vis gėrė. Išgėręs vieną, antrą, trečią pusbonkį, vis dar nieko, kai gėrė 7-8 busbonkį akys pabalo, bet išgėręs devintą—krito ant grindų ir vietoj mirė.

MIRĖ DARBININKŲ ATSTOVAS

Kaunas. — Nesenai mirė nuo plaučių uždegimo Darbo rūmų plenumo narys V. Mikalauskas. Mikalauskas per visą savo gyvenimą yra nemažai darbo atlikęs atkariaujant Lietuvai nepriklausomybę. Jis buvo progresyvus ir didelis demokratijos šalininkas. Jo dalyvavimas Darbo rūmų plenume buvo naudingas darbininkams, nes jis aiškiai ir drąsiai visados stodavo ginti darbininkus. Del jo mirties labai nuliūdo Kauno darbininkai ir reiškia jam didelės pagarbos.

SUSALO EIDAMAS PAS SAVO MYLIMĄJĄ

Pikainių kaimo laukuose rastas sušalęs ir sniegu apipustytas Jonas Nagreckas. Iš pradžios buvo manyta, kad jis nužudytas, bet skrodimas ir tardymas konstantavo, kad Nagreckas sušalęs.

Vedant tardymą paaiškėjo, kad Nagreckas artimame sodžiuje turėjo merginą, kurią buvo įsimylėjęs ir lankydavo. Trijų karalių dieną jis nutaręs savo mylimą atlankyti. Išėjęs jau gerai įsigėręs ir beidamas laukuose savo reikalu atsisėdo. Kadangi buvo smarkiai išgėręs, tai užsnūdęs apvirto ir sušalo. O paskui sniegas jį apipustė.

BLOGA LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ BŪKLĖ

Klaipėda. — Klaipėdos krašto švietimo reikalų vedėjas Šlaža lankydamasis Kaune padarė pranešimą apie esančią lietuviškų mokyklų blogą padėtį Klaipėdos krašte. Jis sako, kad po to, kai Direktoriją užėmė vokiečių atstovai, tai visam Klaipėdos krašte labai vystomas vokiškų mokyklų steigimas, kurios baigia išstumti lietuviškąsiąs.

1936 metais lietuviškų mokylų buvo 38, o dabar jų beliko vos 12. Šlaža sako, kad vokiečiai varo propagandą už lankymą vokiškų mokyklų ir net kai kuriems grumoja, jei jie leidžia savo vaikus į lietuviškąsias, bet nežiūrint į tai lietuviai labai pageidauja daugiau mokyklų, ir jų nesant vaikus lietuviškai moko privatiškai. Iš to padaryto pranešimo atspindėjo kritika Lietuvos valdžios už jos netikusią politiką vedamą Klaipėdos krašte.

SAVOTIŠKA SAVIŽUDYBĖ

Kražiai. — Užtaisęs akmenį sprogdinimui ir pats ant jo atsisėdęs, nusižudė Adomaičių km. gyventojas Žalandauskas apie 60 m. amžiaus.

Žalandauskas nusižudė del skurdaus ir vargingo gyvenimo. Jis vertėsi akmenų skaldymu. Paliko žmoną su keleta vaikų.

PAŠTAS ARKLIAIS

Skapiškis. — Sausio 17 ir 18 dienomis siautė smarkios pūgos ir užnešė vieškelius ir geležinkelius. Geležinkelių ruožo darbininkai nespėjo valyti bėgių, todel traukinių veikimas buvo sustojęs. O siaurajam geležinkeliui neveikiant, paštą teko gabenti arkliais iš Skapiškio į Pandėlį. Panemunėlį, Suvainiškį ir kitas vietas.

MIESTELIS NETURI PIRTIES

Liudvinavas, Marijampolės apskr.—Miestelis su virš 500 gyventojų, bet neturi pirties. Vasarą pusė bėdos, nes galima išsimaudyti ir nusimazgoti Šešupėje, bet žiemą tikras vargas. Norintieji švariau užsilaikyti maudosi rėčkose . . . Bet ne tik miestelyje nėra pirties, jų neturi ir ūkininkai visoj apylinkėj.

PARDAVĘS MEITELĮ GRĮŽO NAMO BE KEPURĖS IR BE PINIGŲ

Kupiškis. — Alizavos parapijos ūkininkas N. atvežė į Kupiškį parduoti meitelį (lašininę). Gavęs 120 litų užėjo restoranan susišildyti ir ten su vienu geru pažystamu taip "susišildė," kad nebeatsimena kaip ir kas su juo dėjosi. Kiti žmonės važiuodami iš turgaus rado jį kelyj užvirtusį ant rogių be kepurės, nuogom rankom ir numautis kaliošais baigiantį sušalti. Atgaivintas žmogelis apsižiūrėjo, kad ne tik apavų ir kepurės neteko, bet ir už gautą meitelį pinigų . . .

Vargšas džiaugiasi, kad nors sveikas parvažiavo namo.

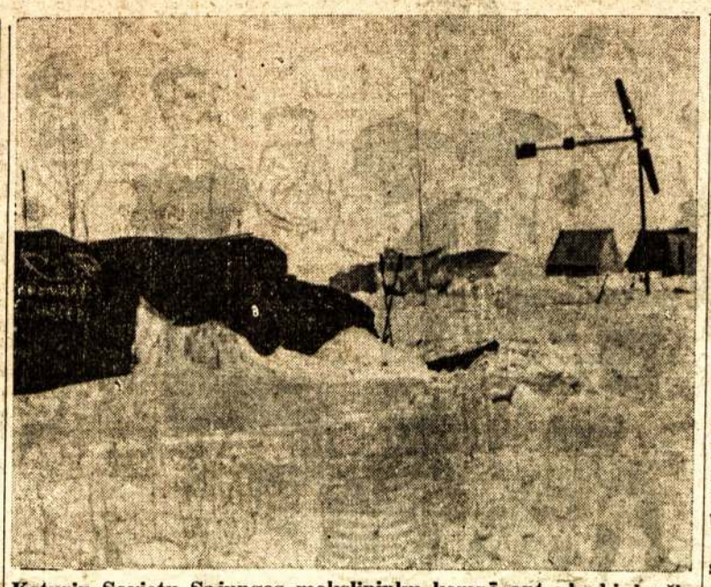

Keturių Sovietų Sąjungos mokslininkų kempė ant plaukiojančio ledo Šiaurės ašigalyje. Dabar yra dedamos pastangos tą kempę nukelti, o mokslininkus pergabenti Maskvon.

M. Kolcov — Vertė Petras

ANTRA ŽIEMA ISPANIJOJ

Barcelonoj prie kavinių ant šaligatvių žmonės dar sėdi už staliukų plikomis galvomis. Už keleto šimtų kilometrų nuo šios vietos, Siere-Nevadoj, kareiviai braido iki kelių po sniegą. Uraganai ir audros varto iš šaknų tūkstantmetinius medžius Valencijos apylinkėj. Žiema apdengė savo balta antklode Ispaniją. Antra karo žiema.

Ar nuvargino žmones šis karas? Žinoma, kad nuvargino. Beabejonės, kariauti yra labai sunku—ypatingai šaliai, kuri beveik ištisas šimt m e t i s tik tėmyjo svetimus karus, o dabar pačiai reikia kariauti—pačiose nepatogiausiose, pačiose netinkamiausiose sąlygose.

Fašistai daro greitas sąskaitas. Jie patys užinteresuoti karo baigimu daug labiau, negu kad liaudiečiai. Frankas alsuoja ūkiškai ir politiniai. Jis veda visą šį karą už paskolą—pardavė ne tik užkariautą dalį, bet taipgi ir neužkariautą, jis jau pardavė iki pat pamatų Madridą, Valenciją, Barceloną ir kitus liaudiškos Ispanijos miestus. Terminams jau senai prabėgo laikas. Prasidėjo kova pasidalinime. Užsitikrinusi savais metodais, Didžioji Britanija jau pasiuntė savo atstovus į Burgos. Po jos skuba Austrija, Lenkija ir kitos profašistinės valstybės. Kiekvienam mat malonu būti pirmesniam del nukandimo kąsnio meškos ausies.

Bet ta meška—dar tebėra gyva. Ji kovoja pilna jėga ir toje srityje, kur dalykai liečia armiją, ji yra daug tvirtesnė, negu kada buvo pirmiau. Generalinės atakos, apie kurias kalbėjo, kalba ir dar kalbės fašistiniai vadai, nesulaužys jokiu būdu liaudiečių apsigynimo. Jos visuomet atsimuš į tvirtą liaudies apsigynimo sieną—po to seks naujas karo perijodas; tada likimą spręs kantrumas, organizuotumas, karžygiškumas, o ypatingai kovojančių pusių resursai. To labiau bijos fašistai ir jų pritarėjai. Del to jie, atsitikime pralaimėjimo atviroj kovoj, iš anksto intriguoja už kompromisus, už atskirą taiką su Katalonija, už pripažinimą Frankui karo teisių ir tuo pačiu laiku už palaikymą kontrolės, už blokadą liaudiškos Ispanijos, trumpai sakant, už staigų pasmaugimą respublikos diplomatiniais būdais, jeigu neužtektų kariškų.

II

Liaudiečių užfrontis pilniausiai aprūpintas visai šiai žiemai užlaikymui savo kariuomenės ir savęs. Del to reikalinga tiktai organizuotumo ir priešfašistinės vienybės.

Liaudiškos Ispanijos agrikultūrinis ūkis užbaigė metus su derliu daug didesniu, negu praeitais metais.

Duona, kaip civiliai gyventojai, taip armija pilnai yra apdrausta metams pirmyn. Šiek tiek jaučiama daržovių stoka. Alyvinio sviesto (t.y. vartojami riebalai del maisto, karvių sviesto čionai nevalgo) užteks su perviršium keliems metams. Bet delei blogos transportacijos, sviesto nėra užtektinai pristatoma į miestus; pakol kas jis randasi kaimo rezervuose, o miestuose prie sviesto—eilės. Vyno taipgi bus užtektinai (vynuogių vynas čionai yra duodamas prie valgio).

Gyvulių ūkis smarkiai nukentėjo, daug jų tapo išnaikinta. Bet smarkiai išsivystė paukščių ir kralikų ūkis ne tiktai kaimuose, bet ir miestuose, o ypatingai Valencijoj. Visi balkonai daugaukščių namų paversti tiesioginiai į vištininkus. Tarp tų miestų gaidžių išsivystė koks tai stambus principinis susitarimas—vienybė, jie gieda visą mielą naktelę, nekreipdami domės nei į jokius miesto laikrodžius.

Bendrai, prie dalino importo mėsos ir dar nekurių maisto produktų, ispaniški kaimai pramaitins armiją, darbo klasę ir visus miestų gyventojus. Šiuo laiku žemdirbystė yra pastatyta ant daug geresnių pamatų, negu kad ji buvo pirmiau.

Jeigu kalbėti apie gerai organizuotą agrikultūrinį ūkį, tai jis yra anaip tol netobulas. Maisto produktų gaminimas kaimuose eina visai betvarkiai. Valdžia veda labai teisingą politiką kas link agrikultūrinio ūkio, gina jų interesus, griežtai užgina dideles rekvizicijas ir monopolius. Miestinės organizacijos vis dar nesugeba pasigauti ūkio rinkos. Jau keletas mėnesių yra svarstomas klausimas apie įsteigimą didelio superkamojo centro del profsąjungų, bet jis dar vis ir iki šiol nėra sutvertas. Atskiros profsąjungos ir fabrikai drauge su teisingais pirkliais siunčia užpirkėjus į kaimus. To pasekmėje pasidarė didelis skirtumas kainose. Pavyzdžiui, Valencijoj rinkoj daržovių ir mėsos kainos pradžioje karo pakilo daug aukščiau, negu Madride. Pristatymas produktų į Madridą nepalyginamai yra sunkesnis, bet madriečiai geriau organizuotai supirkinėja maisto produktus, neprileisdami spekuliacijos.

Pradžioje karo duonos, grūdų ir miltų kainos pakilo 35-40%. Nežiūrint į tai, parduodamoji kaina miestuose palikta pirmykštė. Tas labai svarbus atsiekimas del darbininkų pasirodė galimu ačiū ypatingai valstybės pagelbai.

Ūkio ministerija šiuose sunkiuose metuose labai daug pagelbėjo žemdirbiams. Ji išdalino šimtus milijonų pesetų paskolų formoj praplėtimui pasėlių ploto po visą respublikišką Ispaniją. Ji taipgi panaikino visas senąsias skolas ir mokesčius, kurie per šimtmečius slėgė ispaniškus ūkininkus.

Dabartiniu laiku ispaniškas kaimas, net prie pačio fronto, jau realiniai jaučia didelį laimėjimą, kurį atnešė kova su fašistų-dvarininkų reakcija. Dar daug, žinoma, yra trūkumų, ypatingai cukraus, žibalo ir tabako. Bet kaimas sotus, laiko savo rankose žamės resursus, nebelenkia daugiau galvų prieš sinjorus-dvarininkus ir delto sąmoningai dalyvauja kare, sąmoningai pagelbsti savo darbo vaisiais miestams, siunčia savo jaunimą į armiją, apdirba ir kaskart daugiau plėčia pasėlių plotus, kuomet tuo pačiu laiku fašistais užimtose teritorijose ūkininkai palicka laukus visai neapdirbtus—ir jie, savaime aišku, daro sąmoningai.

Maršalas JEGOROVAS, SSRS armijos štabo viršininkas. Pernai su savo pagelbininkais lankėsi Lietuvoj. Išrinktas į vyriausį Sovietą.

III

Ispanijos darbininkų klasė daugiau negu valstiečiai pajaus šios žiemos karo sunkumą. Ji didvyriškai davė fašizmui smūgius ant barikadų Madride ir Barcelonoj. Ji nenuilstančiai kovoja liaudiškos armijos avangarde ir, taipgi, ji kala pergalę užfrontyje.

Labai ir labai sunku įkainuoti ispaniškų darbininkų jėgas už šiuos pastaruosius 16 menesių. Suskaldyti organizaciniai ir politiniai, jie iš pačių apačių, iš masių, priverčia profsąjungų ir partijų vadus sueiti į kontaktą, stiprinti suvienytą frontą.

Kentėdami trūkumus ne del savo kaltybės, kartais net ne del karo priežasties, o del biurokratizmo ir sabotažo profsąjunginių ir šiaip viršininkų, jie apsiginklavo stebėtina kantrybe ir užsispyrimu, dideliu darbo entuziazmu ir sumanumu.

Vardan to, užtikrinančiai galima apibudinti galią ispaniškos kariškos industrijos, kuri prie tų visų nedateklių dirba ir vystosi kas kartas geryn.

Negalima neaplodiruoti, pavyzdžiui, pilnai nepriklausomybei orlaivių išdirbystėj—bombininkų ir naikintuvų, kurie išeina iš ispaniškų fabrikų aprūpinti naujausio tipo motorais; arba išdirbystėj šarvuotų karo mašinų, sudėtingiausių prožektorių del orinio apsigynimo, automatiškų greit šaudančių šautuvų.

Žinoma, produkcija kariškos industrijos negali pilnai patenkinti armijos reikalavimus, ypatingai momentuose didelių kariškų operacijų. Bet čionai viskas priklauso nuo bendros arganizuotės, nuo sugebėjimo valdiškų organų vadovauti pramonę ir užsieninę prekybą, nuo tarptautinės padėties, apsupančios liaudišką Ispaniją.

Visose įstaigose dabartiniu laiku yra kur kas geresnė tvarka, bet jų valdymas vis dar necentralizuotas. Labai daug fabrikų dar randasi miestų komitetų rankose, kurie yra pavirtę kaip į kokius automatiškus kolektyvinius ūkius: jie praveda savo planus, patys diktuoja kainų nužeminimą ir, taipgi, patys nustato darbininkams atlyginimą. Tie fabrikų komitetai, kuriems pateko fabrikai iš pirmykščių savininkų su geru finansiniu ir inventoriniu turtu, savonoringai pakelia darbininkams algas, o tiem, kuriem fabrikai pateko blogam finansiniam stovy, ne tik kad sumažina atlyginimą, bet kartais ir visiškai neišmoka. Išvesti iš tokios keblios padėties gali tik nacionalizacija stambiųjų kariškų pramonių ir centralizuota joms vadovybė.

Tekstiliniai ir avaliniai fabrikai apdrausti žalia medžiaga iki viduržiemio. Šita dalinai didžiulė pramonės šaka su įvairiomis pažymėtomis prekių rūšimis: kataloniškos drabužių medžiagos buvo plačiai eksportuojamos į įvairius pasaulio kraštus; jos Anglijoj konkuravo su angliškos išdirbystės medžiagomis; skūrų išdirbiniai tą patį darė su vieniškais išdirbiniais.

Bendrai, respubliškos Ispanijos pramonė turi dar didelius rezervus aptarnavimui kaip fronto, taip užfrončio. Čionais kiekvienam fabrike ir dirbtuvėje girdisi nusiskundimai del stokos darbininkų. Pats dalykas glūdi tame, kad dešimtys tūkstančių kvalifikuotų darbininkų išėjo į frontą. Dabartiniu laiku respubliškos Ispanijos teritorijoj randasi nemažas skaičius kvalifikuotų rankų, kurios yra tinkamos pramonei, tiesioginiai arba dalinai surištos su karu; iš jų dauguma metalo darbininkai, kurie yra pabėgę iš fašistais užimtų teritorijų ir yra dar per jauni kariuomenės tarnystei. Jie gyvena iš pašalpos, pusbadžiai maitindamiesi ir iki šio laiko dar nėra išskirstyti po fabrikus, kur jie galėtų dirbti ir geriau gyventi.

Ispanijos darbo žmonės, o visų pirmiausiai jos darbininkų klasė, gatava kovoti tiek, kiek bus reikalinga. Jiems šiuo laiku reikalinga palaikyti tik geras organizuotumas, tvarka ir disciplina.

IV

Transporto srityje ši žiema nelemia ypatingo pavojaus. Bet ir čionai padėtis galėjo būti nepalyginamai geresnė, armija ir užfrontis galėtų daug laisviau atsikvėpti, jeigu transportacijos vadovybė operatyviškai išnaudotų savo galimybes.

Čia pirm visko kreipia į save domę trukdantis, o kartais "neijoks" išnaudojimas gelžkelių.

Tuč tuojau po karo pradžios beveik visa transportacija, kaip prekių, taip žmonių nuslinko nuo bėgių ant plentų, iš vagonų—į automobilius. Bile koks

(Nukelta į 6 pusl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS REIKALAI KANADOJE

Atsišaukimas į Visus Liaudies Balso Skaitytojus, ALDLD Narius ir Visus Progresyvio Judėjimo Šalininkus

Amerikos Lietuvių aDrbininkų Literatūros Draugija su vasario mėn. 1 d. pradeda vajų gavimui naujų narių. Šitas vajus tenka vesti labai tvankioj klasinių kovų atmosferoj. Pasauliniai įvykiai milijonams darbo žmonių stato labai painius klausimus, kuriems atsakymo beieškant dažnai pakliūva į fašistinių apgavikų rankas. Progresyvės organizacijos, kurių tarpe yra ir ALDLD, rūpinasi, kad davus teisingą atsakymą į tuos visus klausimus, kurie iššaukiami šių dienų baisių įvykių. Daugeliui, nors ir toliausia stovinčiam nuo politinio veikimo, kyla klausimai: ar nėra galimybių sulaikyti tas žudynes Kinijoj? Kas kaltas Ispanijos kruvinų įvykių, kurie jau nusinešė apie du milijonų žmonių gyvybių? Kur link veda Amerikos kontinente visa eilė kovingų streikų, su šimtais tūkstančių dalyvių, ir tie keitimaisi valdžių? Su kuo ir kur mes lietuviai darbo žmonės turime stovėti?

Visiems šiandien aišku, kad klasiniai susikirtimai aštrėja. Darbo žmonėms teks būti netik liūdininkais, bet greičiausia ir dalyviais tų baisių įvykių, prie kurių veda kapitalistinės visuomenės subudavojimas. Kyla klausimas, kaip ruoštis juos sutikti? Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija imasi sau uždaviniu šiuos klausimus atsakyti. Ji, gyvuodama jau virš poros desėtkų metų, suspėjo išleisti virš keturiasdešimts skirtingais klausimais leidinių. Ji tūkstančiams lietuvių darbo žmonių davė atsakymus į nesuprantamus klausimus. Ji daug prisidėjo prie organizavimo pašelipinių draugijų, kurių rezultatais džiaugiasi šimtai mūsų brolių nelaimių užpulti. Ji per savo leidinius mokino darbo žmones kaip saugoti tą brangiausį turtą—sveikatą.

Kanados lietuviams ALDLD tai—nepavaduojamas kelrodis, kur link ir kaip mes turime eiti. Čia ji pradėjo savo veikimą 1919 metais. Per pirmus septynerius metus jos veikimas buvo sunkus, nes tai buvo ruošimas veikimui kadrų, bei laikotarpis, kada buvo išleisti tam laikui būtini vadovėliai, kaipo planai tolimesniam žygiavimui.

Mes daugelis atkeliavę čia radome jau užžiebtą mūsų politinio veikimo žibintą. Męs apie jį spietemės. Ir nepasirikome, nes tai buvo ir yra žibintas, kuris rodo teisingą kelią kiekvienam darbo žmogui. Jį sekdami, tobulindami, mes šiandien galime pasidžiaugti, kad tūkstančiai Kanados lietuvių žino ir moka atsakyti į tuos painius šių dienų klausimus. Mes išsiauklėjom laikraščio leidėjus, sukūrėm laikraštį, auklėjamės korespondentus, rašytojus, visuomeninius veikėjus, išplėtėme progresyvį judėjimą po visas Kanados kolonijas, tai vis vaisiai ALD LD.

Dabar Kanadoj yra apie 20 kuopų. Jose priklausanti darbininkai-ės atlieka didelius darbus visos darbininkų klasės. Mūsų draugijos narius rasime įvairiuose Amerikos ir net Europos kontinento kampuose bebudinant darbo liaudį gintis nuo kapitalistinio puolimo, nuo fašizmo. Mūsų draugija gali didžiuotis ne tik tuo, kad išauklėjo laikraščio leidėjus, korespondentus, organizatorius, bet ir **herojiškus kovotojus, kurie drįso visus sunkumus nugalėti ir dabar garbingai su ginklu rankose kovoja prieš tarptautinį puolimą ant liaudies Ispanijoj.** Jų ten ne vienas, ne du, bet desėtkai, kurių tarpe ir **aštuoni kanadiečiai dd.: J. Malickas, P. Bepirštis, P. Grigaravičius, B. Butrimas, F. Zdanauskas, L. Kisielius, A. Samuolis ir** B. ALKSNIS . . . **Pastarasis žuvo nuo fašistų kulkos.** Tai ar rasime kitą kurią lietuvių organizaciją, apart Komunistų Partijos, kuri pajėgtų duoti žmonijai tokius garbingus kovotojus, kaip Mūsų Nariai Kovotojai prieš fašizmą Ispanijoj? Ar rasime garbingesnių lietuvių tautos sūnų, kaip virš vardinti draugai? Lietuviški tautininkai mėgsta šūkauti apie savo "didvyrius," fašizmo gynėjus, bet vistiek pakol kas dar nėra girdėti, kad nors koks jų "didvyris" būtų nudrožęs fašistams talkon. Jie didvyriai tada, kada turi progą kankinti beteisę ir beginklę liaudį!

Drg. J. Malickas laiške iš Ispanijos rašo: **"Draugai, tinkamiausias paminėjimas, įvertinimas žuvusio draugo B. Alksnio, tai gauti 100 naujų narių į ALDLDr-ją."** Toliau jis reiškia džiaugsmą, kad mes ryžtamėsi gauti po 10 naujų narių į kiekvieno išvykusio Ispanijon draugo. Išvykusių draugų pagerbimas turėtų būti uždavinys kiekvieno progresyvio darbininko ir stoti ALDLD nariu.

ALDLD nariu gali būti kiekvienas darbo žmogus, turintis naro politiniai lavintis ir galimai darbuotis darbininkiškos apšvietos skleidime. Nariai moka po $1.50 į metus narinių duoklių. Bet už tai nariai gauna veltui žurnalą ŠVIESĄ ir nemažiau vieną knygą kas met. Bendrai, narys knygomis gauna didesnę vertę, negu mokesčiais įmoka draugijon. Draugija tvarkosi plačiausiais demokratiniais pamatais. Tiesa, tenka paminėti, kad nariai paprastai dar moka įstojimo mokesčio 10 centų, bet laike vajaus ir tas panaikintas. Nauji nariai paprastai dar gauna dovanų knygomis iš senesnių ALDLD leidinių.

Draugai ir draugės Liaudies Balso skaitytojai ir visi progreso, taikos ir laisvės šalininkai kviečiami šiame vajuje tapti ALDLD nariais.

Aldiečiai, pasidarbuok i m e, kad vajui baigiantis, Gegužės Pirmąją minint, nereiktų rausti iš gėdos del neatlikimo mūsų uždavinių ir nepagerbimo žuvusio neužmirštamo kovotojo B. Alksnio. Kuopos šį vajų turėtume pravesti ne tik užsidėtą ar paskirtą kvotą išpildant, bet kvotą išpildant su kaupu arba dvigubai išpildant.

Naujų Narių Gavimui Kvotos ALDLD Kuopoms Kanadoj

Sausio mėn. pradžioj išsiuntinėjome laiškus visų rajonų sekretoriams, kad nusistatytų kvotas del rajonų ir del kuopų gyvuojančių rajonų ribose.

Pirmas ir trečias rajonai rūpestingai ruošiasi vajui. Kuopoms kvotas pasiskirstė, kaip jiems atrodė geriausia. Bet Antras ir Ketvirtas rajonai nedavė atsakymo, todel prisieina Kanados Veikiančiam Komitetui sulyg savo nuožiūros nustatyti kvotas sulyg kurių bus vedamos lenktynės vajuje už gavimą naujų narių į ALDLD. Kvotos atskiroms kuopoms patiekiamos sekančiai: (čia pažymima kuopų pačių ar rajonų komitetų nustatytos, bei K.V.K. paskirtos kvotos) 15 kuopai Fort William, Ont gauti 8 nauji nariai; 18 kp. Edmonton, Alta—5 n. n.; 21 kp. Windsor, Ont.—3 n. n.; 45 kp., Vancouver, B. C.—4 n. n.; 47 kp., Montreal, Que.—30 n. n.; 69 kp., Lethbridge, Alta—4 n. n.; 95 kp., Kapuskasing, Ont.—4 n. n.; 96 kp., Sudbury, Ont.—6 n. n.; 100 kp., Timmins, Ont.—5 n. n.; 113 kp., Hamilton, Ont.—4 n. n.; 130 kp., Weston, Ont.—4 n. n.; 137 kp., Montreal, Que.—30 n. n.; 152 kp., Red Lake, Ont.—4 n. n.; 162 kp., Toronto, Ont.—25 n. n.; 173 kp., Nanaimo, B. C.—2 n. n.; 217 kp., Winnipeg, Man.—13 n. n.

Kuopai pavyzdingiausiai savo kvotą išpildžiusiai bus įteikiama K.V.K. dovana RAUDONA ISTORINĖ VĖLIAVA, ant kurios bus pažymima tos kuopos numeris ir laimėjimo metai. Sekančiais metais už tą vėliavą bus taipgi vedamos lenktynės laimėjimui jos. Kiekvienais metais bus įrašoma atsižymėjusios kuopos numeris, tame jos ir yra istorinė reikšmė, kad ji vaizduos kuri kuopa kuriais metais pasižymėjo ALDLD auginime. Dovaną duodant bus kreipiama domės ir į tai kokiame stovyje išlaikyta kuopos narių stovis per pastkutinius du metu.

Mes manome, kad draugai ir draugės tinkamai įvertiniste naujų narių gavimą. Pasidarbuokite šiame vajuje sulyg visų galimumų. Paauginkime ALD LD Kanadoje 150 naujais nariais.

K. Kilikevičius
K.V.K. Sekretorius
P. O. Station "D," Box 44,
Montreal, Que.

Ispanijos Liaudies Armijos kareiviai krapšto užsislėpusius fašistus Teruel mieste.

LAIŠKAI IŠ ISPANIJOS

ALDLD Toronto Kuopai:

Brangūs draugai ir draugės! 1937 metai baigiasi, bet proletariato kova už laisvę plečiasi ir aštrėja. Naujus metus (1938) viso pasaulio darbo masės sutinka aršios kovos sukuryj. Nors kova sunki, bet proletariatas žengia pirmyn.

Brangūs draugai ir draugės! Kova reikalauja ištvermės ir pasiryžimo. Mes linkime jums visiems ištvermės ir pasiryžimo klasių kovoje; kad 1938 metais atsiektumėt to, ko proletariatas siekia, tai yra laisvės ir teisės naudotis savo darbo vaisiais. Tegul 1938 metai bus grabas reakcijai.

Salud!

J. Malickas
P. Bepirštis
P. Grigaravičius
B. Butrimas

Ispanija, Gruodžio 24, 1937.

Brangus drauge:

Pranešu jums, kad laiškutį gavau. Tai jau antras. Labai dėku. Taipgi pranešu, kad aš dar krutu po truputį, gamtos užlaikomas, to ir jums, drauge, veliju. Taipgi pranešu, kad gavau porą siuntinių. Viename buvo 5 pakeliai (iš jų vienas blėkins) cigaretų, o kitam trys pakeliai cigaretų, 12 pakelių tabako, dvi poros kojinių, trys knygutės rūkomo popierio, du šmotai muilo ir barzdai skusti mašinėlė. Abudu siuntinius gavau kartu, 18 dieną gruodžio.

Tas siuntinys, kuriame buvo tik cigaretai, kiek man atrodo, buvo jūsų atsiųstas, nes radau voką su jūsų vardu. O kas prisiuntė antrą, tai nežinau, nes nebuvo pažymėta antrašo, kas siuntė. O kas link to siuntinio, kurį pasiuntėt draugo Zdanausko vardu, tai nieko negaliu pasakyti, nes draugo Zdanausko nemačiau nuo spalio mėnesio 26 dienos. Draugas susirgo tuo laiku, kada apleido apkasus. Jis buvo paimtas į ligoninę. Mačiau draugą Ragauską, amerikietį, tai ir jis apie draugą Zdanauską nieko nežino.

Butrimas, Malickas ir aš esame pirmoj kuopoj, o draugas Grigaravičius trečioj. Sueinam kasdien.

Pinigus nuo draugo Butrimo gavau. Man pridavė draugas Grigaravičius.

Jūs rašote, kad nuo manęs gavote tris laiškus. Iš to matyti, kad ne visus gaunate. Šitas laiškas jau dvyliktas. Jeigu gausite, tai malonėkite parašyti. Parašykite, kas jums įdomu žinoti, mes parašysime.

Dabar kas del laikraščio. Liaudies Balsą gaunu labai retai. Dabar gavau vieną į devynias sąvaites. Laisvę taip pat. Mes tų laikraščių labai pasiilgstame. Mes suprantame, kad jūs draugai siuntinėjat. Bet reikia atminti, kad mes ant vietos nebūnam, todel dažnai nesuranda. O gal yra ir kitokių kliūčių.

Brangus drauge! Šventes praleiskite linksmai, jei jums aplinkybės leis. Būkite linksmi su draugais ir draugėmis, nes pasaulis priklauso mums. Bet nepamirškite kovoti už jį. Taipgi nepamirškite ir mūsų, nes mums prisieis per šventes būti apkasuose. Labai dėku už proletariškus linkėjimus, kuriuos aplaikėm nuo jūsų. Mes siunčiam jums. Pasidalykite, draugai ir draugės.

Salud,

P. Bepirštis

Albacete, Spain,
Gruodžio 19, 1937.

Brangūs draugai:

Sugriebęs bent kiek liuosesnio laiko, rašau šį laišką. Pirmiausia pranešu apie smagią naujiena, tai yra apie Respublikos armijos užėmimą Teruel miesto gruodžio 21 dieną.

Buvo vakaras. Visi kareiviai sugulom, nes buvom prisikamavę su kariškais užsiėmimais per visą dieną. Tik spėjus truputį užsnūsti, prasivėrė durys ir smarkiai rėkdamas kariškis pranešė, kad Teruel miestas užimtas mūsų kariuomenės. Tuoj pradėjo veržtis iš kareivinių revoliucinės dainos. Kareivių prisipildė pilnos gatvės ir iki vėlumai nakties tęsėsi kareivių ir civilių žmonių dainos. Visi džiaugėmės, kad mūsų armija supliekė fašistus.

Ant rytojaus, pagerbimui respublikos armijos už tokius didelius laimėjimus, sumaršavo du batalijonai XV brigados kareivių. Miesto aikštė prisipildė kareivių ir civilių žmonių. Batalijonų ir kuopų vadai pasakė prakalbas, per kurias nušvietė respublikos armijos laimėjimus Teruel mūšiuose, tai yra užimant Teruel miestą. Kalbėjo dar pora civilių kalbėtojų, kurie ragino visus vienytis kovai prieš fašizmą. Susirinkimas ir apvaikščiojimas baigėsi su geriausiu ūpu ir pasiryžimu užimti antrą fašistų tvirtovę—Zaragosą.

Teruel miesto užėmimas skaitomas dideliu smūgiu fašistams, nes jie čia neteko 8,000 kareivių ir daug amunicijos. O svarbiausias netekimas, tai žymios tvirtovės, kuri radosi labai strateginėj vietoj. Netoli nuo Teruel randasi Valencijos miestas ir jūros. Fašistai planavo padalinti Ispaniją į dvi dalis. Paskui atkirsti nuo Francijos. Bet jie čia gavo tokį smūgį, kad net nespėjo išsinėšdinti, kas parodė pasauliui, kad respublikos armija yra galinga; kad ji gali ne tik atsilaikyti prieš fašistines jėgas, bet dar suduoti mirtinus smūgius. Fašistams artinasi kapai. Ispanijos žmonės, padedant pasaulio darbininkams, sutriuškins jų jėgas, paliuosuos tuos darbininkus, kurie randasi fašistų pusėj. Laigyvuoja demokratija! Fašistams 1938 metai bus kapai!

Nepersenai gavau laišką iš Montrealo, nuo draugo K. Kilikevičiaus, su gerom ir smagiom žiniom. Smagu girdėti, kad jūs, draugai ir draugės, darbininkų judėjime darbuojatės su dar didesne energija, taipgi kad gausiai remiate Ispanijos darbininkų kovą. Darbininkų kovos aštrėja po visą pasaulį. Ispanijos ir Kinijos herojiški darbininkai su ginklais rankose kovoja su priešu—fašizmu, kuris pasirengęs tose šalyse darbo mases pavergti, padaryti beteisėmis vergėmis, kad būtų galima susikrauti didesnius pelnus. O kas svarbiausia—sustiprinti pasaulinį fašizmą, o paskui pulti darbininkų tėvynę, Sovietų Sąjungą.

Geriausias draugų kanadiečių įvertinimas kritusių kovoj, kovojančių prieš fašizmą Ispanijoj, pasiryžimas kovoj kritusio vieton gauti 100 naujų narių. Draugai montrealiečiai esat iškėlę obalsį draugo Bolio Alksnio vieton gauti 100 naujų narių į ALDLD. Pats draugas B. Alksnis buvo ALDLD narys ir tą klasinį susipratimą gavo joj. Šimtai tūkstančių lietuvių darbininkų ir darbininkių, beskaitydami ir studijuodami ALDLD išleistą literatūrą, pasisėmė brangiausio turto—darbininkiškos apšvietos, klasinio susipratimo, ant kurio rymo visas darbininkų judėjimas. Mes, visi Ispanijon išvykusieji kovoti prieš fašizmą su ginklu rankoj, esame šios draugijos nariais ir esame jai dėkingi už tą supratimą, kuris paragino mus vykti ir imti ginklą į rankas kovai už darbo žmonių teises.

Brangūs draugai ir draugės! Dar labiau įvertinkime šią draugiją. Stokite visi į darbą laike vajaus, kad kiekvienas gautumėte nors po vieną ar kelis naujus narius. Tik visi dirbdami kolektyviai šią draugiją padarysime skaitlinga ir tuo pačiu sykiu pagerbsime žuvusį draugą Bolį Alksnį, taipgi prisidėsime prie padarymo fašizmui galo.

1937 metai baigiasi aštrios kovos sukury. Bet 1938 metus turime sutikti dar didesnėj kovoj, nes demokratijos ir kultūros priešas—fašizmas kyla po visą pasaulį ir mes, viso pasaulio darbininkai turime stoti kovon, kad neduoti jam laimėti.

Mes visi esame labai dėkingi draugams ir draugėms, kad jūs neužmirštate mūsų ir visų Ispanijos kovotojų. Aš jau senokai gavau siuntinį nuo draugų ir draugių montrealiečių, prisiųstą per K. Kilikevičių. Nesenai gavo P. Bepirštis nuo torontiečių. Dėku jums, draugai ir draugės visiems. Tik tai gaila, kad visų siuntinių negaunam, ypač draugas P. B. keleto siuntinių negavo visai.

Liaudies Balsą dabar gauname beveik reguliariai, retkarčiais gauname Laisvę ir Vilnį, už ką esame labai dėkingi. Siuntinėkite ir toliau. Gavę skaitome net po kelis sykius.

Mackenzie-Papineau batalijone esame keturi lietuviai kanadiečiai, J. Malickas, B. Butrimas, P. Bepirštis ir Grigaravičius.

Na, tuo tarpu užteks. Kitą sykį gal turėsiu daugiau naujienų, tai parašysiu daugiau.

Siunčiame jums visiems daug proletarinių linkėjimų pasekmingai darbuotis darbininkų judėjime.

Salud!

J. Malickas

Albacete, Ispanija,
Gruodžio 26, 1937.

Brangus Drauge Guoba:

Kaip tik šiandien gavau siuntinį nuo jūsų ir nežinau, kaip dėkavoti už tokią brangią dovaną. Bet širdingai tariu ačiū tūkstančius kartų, taipgi tie draugai, kuriems aš išdalinau po pakelį cigaretų. Žinai drauge, kaip tik draugai pamatė, kad gavau siuntinį, tai visi apstojo, kaip bitės. Bet kuomet atidariau siuntinį, tai visi suriko ura. Mat pamatė, kad tenai yra tiek daug rūkymo, jog galima atidaryti krautuvę. Pradėjau dalyti draugams po pakutį. Todel nei nežinau tikrai, kiek pakučių buvo cigaretų ir tabako. Mums buvo labai geri Nauji Metai.

Mes čia esam keturi lietuviai. Visiems lietuviams daviau po porą pakučių tabako, po porą pančiakų, po du cigarų ir vieną svederį daviau lietuvių draugui. Taipgi pasiunčiau draugams, kurių antrašus turėjau, po tris pakučius tabako, po du cigaru, po porą pančiakų ir po pakelį cigaretų. Bet savęs irgi nepamiršau: pasilikau aštuonis pakučius tabako, penkius pakučius cigaretų, švederį, tris poras pančiakų ir baltinius.

Siuntiny radau du švederius, 18 porų pančiakų, vienus baltinius, penkius pakelius cigarų po penkias štukas, o cigaretų ir tabako neteko suskaityti. Bet galėjo būti 75 pakeliai, o gal ir daugiau. Taip pat gavau siuntinį iš Calgary, nuo draugės M. Sabingaitės, 12 pakučių tabako ir 100 cigaretų ir du šmotus muilo, taipgi papirosams sukti popierio.

Matote, mes turėjome gerą pikniką su rūkymu. O mums su rūkymu yra trumpai, nes čia nėra kanadiško tabako. Bet svarbiausia, tai tos vilnonės pančiakos, nes pas mus gana šaltas oras, o vilnonių pančiakų gauti yra labai sunku. Todel aš ir draugai, kurie gavom, dabar nekenčiam šalčio. Už tai dar kartą tariame ačiū už tas dovanas.

Turiu pažymėti, kad tos dovanos vos nepražuvo. Tas siuntinys labai daug klaidžiojo, kol aš sužinojau per kitus draugus, kad yra man siuntinys. Mat buvo parašyta Zdanis, kuriuom vardu aš vadinaus Kanadoj (buvau sutrumpinęs), o dabar turiu pilną pavardę sulyg paso, už tai ir siuntinys buvo jau kaip ir prapuolęs. Dėku draugams, kad pastebėjo, kurie mano vardą žinojo iš Kanados.

Taip pat gavau du numeriu Liaudies Balso, taipgi adresuotus Zdaniui, kas, mano manymu, yra priežastis, kodel aš negaudavau laikraščio, nes šie du numeriai pirmutiniai, kaip aš esu Ispanijoj. Kuomet sueidavau su draugu Bepirščiu, tai tekdavo kaip kada pasiskaityti Liaudies Balsą. O kaip tik persiskyrėm, tai ir neteko skaityti. Dienraščius Vilnį ir Laisvę gaunu dažnai, nors nebuvau prenumeravęs.

Jau trečias mėnuo kaip persiskyriau su draugu Bepirščiu ir kitais lietuviais, kurie buvom kartu. Taip nuo to laiko mėčiaus iš vienos vietos į kitą. Buvau ligoninėj 21 dieną, nes buvau peršalęs būdamas apkasuose, o prie to dar prisidėjo nuvargis. Ir šiandien nesijaučiu kaip reikia, nes kažkos velnias įsimetė į šlaunis; visuomet jaučiuos nutirpęs ir kairėj ausyj rodos pilna vandens. Buvau pas gydytoją net kelis sykius. Jis pasakė, kad nuo oro ir slogų. Todel iš manęs šiuom kartu prastas kareivis. Bet vistiek nepasiduodu: einu su visais draugais kartu mokintis, kaip kariauti prieš didžiausį mūsų priešą fašizmą; kaip duoti smūgius musoliniškiems ir hitleriškiems banditams, kad juos nušlavus nuo Ispanijos žemės ir kartu nuo viso žemės kamuolio. Aš esu dabar mokamoj kempėj ir esu pilnai užganėdintas mokslu, kurį gaunam, nes tas duos mums progą greičiau pergalėti fašistines gaujas. Ir taip pas mus randasi gera disciplina, kuri yra labai draugiška. O tokia draugiška disciplina labai sustiprina armiją, kuri, žinoma, sutriuškins tuos banditus.

Daugiau pas mane nieko tokio naujo nėra, kad apsimokėtų rašyti. Tik tiek pažymėsiu, kad šalta ir sniego prisnigo prieš Naujus Metus. Savo laišką baigiu su šiais žodžiais: Šalin fašistiški banditai! Lai gyvuoja Ispanijos Respublika!

Salud!

E. Zdanauskas

Albacete, Spain,
Sausio 3, 1938.

Prispaustas Medžio Nusikirto Koją

WINNIPEG. — Free Press praneša, kad vienas indėnas gyvenantis 100 mylių atstume nuo artimiausių sodybų ir versdamasis medžiokle, vieną dieną, kaip paprastai, išėjo peržiūrėti padėtų slastų. Bet miško gilumoj ištiko jį nelaimė: griūvantis medis jį prispaudė ir sulaužė koją.

Jo žmona, per dvi dienas nesulaukdama grįžtančio savo vyro, su savo dviem sūnais išėjo ieškoti. Nelaimingąjį atrado medžio prispaustą ir viena koja paties nukirsta. Matomai norėta tuo būdu pasiliuosuoti.

Kraujas kojoj užsinuodijęs, bet vaikai nieko negalėjo jam padėti ir pastatę šėtrą paliko motiną ir sužeistą tėvą su menkais maisto likučiais prie 35 laipsnių žemiau nuliaus šalčio miško gilumoj, o patys išėjo ieškoti pagelbos iš artimiausio miestelio. Kol pagelba pribuvo truko septynios dienos.

Toks tai yra skaudus ir žiaurus indijonų gyvenimas savo tėvynėj Kanadoj.

British Subject

BRUSELIS.—Belgijos valdžia sustabdė fašistų ruošiamą masinį mitingą Bruselyje, po to, kai fašistų atstovai seimo rūmuose sukėlė muštynes.

Muštynės įvyko laike diskusijų del ginklų siuntimo Ispanijon. Keli fašistų atstovai už tai suspenduoti.

Sovietų Sąjungos karikatūristas šitaip atvaizduoja SSRS lakūnų svajones.

Kanados Lietuvių Komunistų Kampelis

Toronto Lietuvių Komunistų Frakcijos Pareiškimas

Toronto lietuvių komunistų frakcijos susirinkimas išklausęs pranešimų apie diskusijas pereitam Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti susirinkime ir pasirodžiusias. Naujienose korespondencijas iš Toronto, vienbalsiai nutarė viešai paskelbti Toronto lietuvių žiniai sekantį pareiškimą:

Pareiškimas

Kadangi tūla torontietė per Naujienas paskelbė, jog Susivienijimo Lietuvių Amerikoj Toronto kuopa nutarė kovoti prieš Stalino "skerdimo aparatą," kitaip sakant prieš Sovietų Sąjungos valdžią;

Ir kadangi J. Jokubynas pereitam Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti susirinkime visos Toronto lietuvių socialdemokratų kuopos vardu pareiškė, jog minima kuopa yra antikomunistinė;

Ir kadangi A. Frenzelis, tam pačiam Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti susirinkime, pareiškė, jog už suvienyto fronto sienų socialdemokratai veiks taip, kaip jiems patinka, tai yra vystys antikomunistinį veikimą;

Ir kadangi A. Frenzelis, taipgi tame pačiame Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti susirinkime, raginte ragino atstovus stoti kovon prieš komunistus, palaikančius proletariato diktatūrą Sovietų Sąjungoj;—

Mes, Toronto lietuvių komunistų frakcija, randame reikalą pareikšti, kad savo simpatiją S.L.A. ir socialdemokratų kuopoms atšaukiame.

Tą darome todel, kad tokios organizacijos, kurios šaukia visuomenę kovoti prieš komunizmą, lygiai kaip ir prieš fašizmą, tikrenybėje kovoja ne prieš fašizmą ir komunizmą, o tiktai prieš komunistų pastangas suvienyti liaudį į platų Liaudies Frontą kovai prieš fašizmą ir karą, už apgynimą demokratinių darbo žmonių teisių, už pagerinimą ekonominių darbo žmonių sąlygų. Juk šiuo laiku komunistai ragina žmones kovoti ne už komunizmą, o už tuos pačius klausimus, kurie viršuj paminėti. Vadinasi, šaukti kovoti prieš komunizmą, tai šaukti kovoti prieš tą programą, tai yra prieš darbo žmonių reikalus.

Bet gi tuo pačiu laiku, kada tie antikomunistai šaukia kovoti prieš komunizmą, dar didesniu balsu šaukia kovoti už išgelbėjimą "geriausių komunistų," kuriuos "Stalino skerdimo aparatas" naikinąs, tai yra už išgelbėjimą fašistinių Vokietijos ir Japonijos šnipų, kuriuos Sovietų Sąjungos valdžia baudžia pagal šalies konstituciją.

Tokia tų antikomunistų politika žalinga liaudies frontui ir darbo žmonių reikalams, todel tos organizacijos, kurios tokios antikomunistinės politikos laikosi, neturi turėti jokios simpatijos iš tikrų antifašistų, darbo žmonių reikalų ir laisvių gynėjų ir jų simpatikų.

Toronto Lietuvių Komunistų Frakcijos Biuras

Užgiriam Komitetą Del Pašalpinių Draugijų Vienybės

TORONTO.—Sausia mėn. 25 d. įvykusiame SDKLSPD Centro Komiteto posėdyje tarp kitų reikalų svarstytas ir Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos padarytas tarimas kas del pašalpinių draugijų vienybės. Centro Komitetas tokį montrealiečių tarimą vienbalsiai užgyrė ir sveikina jų tam reikalui išrinktąjį komitetą.

Mano manymu, būtų gerai, kad būtų galima sušaukti visų pašalpinių draugijų konferenciją. Žinoma, tokia konferencija turėtų įvykti Montreale, nes ten daugiausiai yra pašalpinių draugijų. Joj būtų galima plačiau apdiskusuoti visų pašalpinių draugijų reikalus ir pasitarti kas del vienybės. Tokia draugiška konferencija atneštų naudos visoms draugijoms. Todel montrealiečiai turėtų pasitarti su kitomis pašalpinėmis draugijomis tuo reikalu ir sužinoti kaip jos žiūri į tokios konferencijos šaukimą.

A. Morkis

Sovietų Sąjungoj yra rengiamasi prie parodos, kuri įvyks netoli Maskvos. Šis vaizdas parodo vištų pavilijoną toj parodoj.

Moterų Darbai ir Šturmingas Ruošmasis 8-tai Kovo

TORONTO.—Pas mus moterų veikimas buvo kaip ir sustojęs, bet atvykusi draugė Skeberdytė (čikagietė) laike savo buvimo daug mums padėjo ir jos dėka dabar turime bendrą Toronto lietuvių moterų komitetą. Komitetas veikia labai gerai ir yra suruošęs gražių parengimų, bei savo darbais prisidėjo prie Liaudies Balso vajaus komiteto. Tas visas veikimas atnešė daug naudos mūsų judėjimui ir visoms pakėlė ūpą darbuotis daugiau. Laike vajaus buvo suruošti du parengimai bendrai su vyrais ir pelnas pasidalytas pusiau. Del to, aš manau, vyrai turėtų raudonuoti, nes jų komiteto ne visi nariai dirbdavo parengimuose, o tuo tarpu moterys prisidėjo visos, net ir ne komiteto narės padėjo. Pasidalyta lygiomis ir buvo nutylėta vien del to, kad moterims prigimtas nuolaidumas. Bet nežiūrint to, moterys vis vien sukėlė del L. B. daugiau, negu vyrai. Gi atskiras moterų komiteto parengimas yra davęs su virš septynis dolerius, kurie ir randasi komiteto ižde.

Dabar jau pradedam ruoštis 8 d. kovo mėn. paminėti. Aštuntoji kovo yra vienintėlė metinė moterų diena. Ją minėsim visos bendrai be politinių ir įsitikinimų skirtumo, nes visų moterų reikalai yra tie patys, vienodi. Mes visos moterys turime bendrai stoti savo reikalų ginti. Mums reikia darbuotis už kainų nupiginimą, už mokyklų pagerinimą ir vaikučių priežiūrą. O ypatingai susirūpinti del kapitalistų ruošiamo naujo karo. Kapitalistinis grobimo karas jau pradėtas ir ruošiamasi prie užkūrimo karo gaisrų viso pasaulio. Tie reikalai visoms moterims turėtų rūpėti vienodai ir bendrai turėtume šiais klausimais diskusuoti ir veikti. Del to komitetas ruošiasi šaukti masinį moterų susirinkimą, į kurį visos lietuvės moterys yra kviečiamos atsilankyti. Taipgi komitetas rengiasi susirišti ir su komitetu Lietuvos demokratijai atsteigti, kad savo jėgomis prisidėti prie to taip svarbaus darbo.

O del 8-tos kovo paminėjimo visu smarkumu jau dabar rengiasi prie programos sudarymo. Bus moterų choras, duetai, kvartetai ir daug kitų įdomių dalykų.

Moterys kviečiamos talkon ir visi prašomi gerai įsidėmėti, kad 8 kovo bus moterų parengimas ir ruoškitės dalyvauti. Parengimas bus vienas iš įdomiausių, nes moterys ruošiasi ne juokais. Gailėsis kas nedalyvaus ir nepamatys moterų suruoštos torontiečiams naujenybės.

Komieto Narė

Moterys Organizuojasi

WINNIPEG.—St. Biniface ir Winnipego moterys, numatydamos didelį reikalingumą organizuotis, sausio 16 d. sušaukė susirinkimą, kuriame ir buvo suorganizuotas ALDLD moterų skyrius. Kad veikimas būtų tęsiamas toliau, išrinkta valdyba iš sekančių draugių: pirmininke Buzunienė, protokolų raštininke M. Purienė, ir iždininke P. Steponavičienė.

Brangios draugės, kurios dar neįstojote į šį moterų skyrių, tai aš atsišaukiu į visas ir kviečiu įstoti, kad visos bendrai, organizuotai darbuotumės. Bendrai veikdamos geriau pažinsime ir suprasime savo reikalus, taipgi ir mūsų draugų, kurie kovoja su išnaudotojais visose Kanados šapose ir kempėse. Aiškiau pažinsime ir lengviau galėsime jiems padėti. Mums reikia remti mūsų brolius ir draugus išvykusius į Ispaniją kovon su žmonijos priešais ir visoms aiškiai suprasti koks yra vertingas jų žygis.

Tad pirmyn, draugės, visos kartu. Gana žiūrėti į pečių ir tik tėmyti, kad jis neužgęstų kurenęsis, reikia pasižiūrėti ir pačioms į save, kad neužgęstume be jokio atsižymėjimo. Brangios draugės, dirbkime pačios ir remkime visas darbininkų kovas su išnaudotojais ir tuo atsižymėsime. Neviena draugė iš mūsų tarpo dirbate šapose ir žinote, kaip esate išnaudojamos už visai mažą atlyginimą. Bosai nesiskaito su pavienių reikalavimais ir paprašius daugiau atlyginimo tik pasityčioja bei pasako išeiti lauk, nes jos vieton gaus dešimts. Mums sunku išreikalauti daugiau uždarbio, jei esame neorganizuotos, jei nesuprantame, kad viena kitą turime užtarti. Kada būsime organizuotos, tai visur bus lengva, ir grįčiose ir šapose.

Marija Purienė
Skyriaus Korespond.

Toronto Lietuviai Gausiai Parėmė Salę

TORONTO, ONT. — Pereitą sekmadienį įvyko ALDLD vietinės kuopos surengtas parengimas salės išlaikymui, kuris pavyko visapusiškai: buvo daug žmonių, gera programa ir gausiai paremta selė.

Pirmiausia ant steidžiaus pasirodė iš Suvienytų Valstijų Keleivio Maikis su tėvu, vyčių generolu, kurių diskusijos apie astronomiją ir kitais klausimais torontiečiams labai patiko. Svečiai buvo sutikti su dideliu rankų plojimu.

Paskiau pasirodė jaunos Toronto lietuvių sportininkės Lila Sarapaitė ir Tofilė Linarčiūtė su akrobatiškais veiksmais, kurie torontiečius labai sudomino. Tikrai buvo smagu matyti, kad Toronto lietuvių tarpe yra tokių, kurie lavinasi.

Toliaus sekė draugės Pažėraitės deklamacija. Ją publika taipgi gražiai sutiko, kaipo jauniausią to vakaro programos dalyvę.

Draugas J. Valūnas ir draugė Dorinienė sudainavo duetą iš operetės Nebaigta Kova.

Po to ant scenos pasirodė Daily Clarion atstovas draugas Čapmanas su raudona vėliava, kurią įteikė už gerą Toronto lietuvių pasidarbavimą Daily Clarion vajuje, padėkodamas už taip gražų darbą ir pažymėdamas, kaip svarbu išlaikyti anglišką dienraštį mobilizavimui masių kovai prieš kylantį fašizmą. Tikrai buvo smagu matyti, kad Toronto lietuviai gali parodyti pavyzdį visoms Toronto organizacijoms. Reikia tikėtis, kad Toronto lietuviai tos garbės neatiduos niekam ir ateityje.

Po to sekė pertrauka, o po pertraukos draugo V. Strazevičiaus atsišaukimas aukų del salės palaikymo. Į atsišaukimą su aukomis atsakė šie draugai ir draugės.

Po dolerį aukavo: Mačiokas, Mileris, Stukas, Valaitis, Valentinas, Šimkūnas, Mačiauskas, Morkis, Leimonas, Džianas, Svirskienė, Linartas, Guoba, Linartienė. Berškienė, Rušėnas, Astrauskas, Vilkelienė, Kirvela, Šteinas. Antanavičius, Adomėlienė, Vaičiulienė, Grusas, Jurgutaitis ir Balnys. Vitkus aukavo du doleriu. Po 50 centų aukavo: Morkūnas, Vilkienė, Bernatavičienė ir Mickevičienė. Smulkiais surinkta $2.43. Tokiu būdu surinkta aukų $32.43.

Ant galo buvo suvaidinta vienveiksmė komedija O.S.S. Vaidino Mingilas, Šutas, Dorinienė, Mileris, Aldona Sarapaitė, Šimkūnas. Suvaidino labai gerai. Pati komedija buvo gana juokinga. Publika, tikiu, prisijuokusi, parėjusi namo skaniai miegojo.

Švietimo Kom. Narys

PRANEŠIMAI

Winnipeg, Man.

SDKLSPD Septintos Kuopos Nariams

Gerbiami draugai ir draugės. Šiuomi pranešu, kad SDKLSPD septintos kuopos narių susirinkimas įvyks šių metų vasario mėn. 13 dieną, 2 val. po pietų, lenkų svetainėj, 215 Selkirk Ave. Malonėkit visi dalyvauti. Nepamirškite atsivesti ir naujų narių, nes dabar eina mūsų organizacijos vajus. Kiekvieno pareiga stengtis gauti nors po vieną naują narį.

Prie to bus daug kitų svarbių dalykų del apsvarstymo.

Taipgi prašau visų mieste ir provincijoj gyvenančių narių apsimokėti atsilikusius mokesčius, nes užtęsimas mokesčių trukdo darbą ir kenkia organizacijai.

Provincijoj gyvenančius narius kviečiu prisidėti prie vajaus pravedimo. Jeigu kuris neturite blankų, skubiai praneškite man, o aš pasiųsiu. Dirbkime visi, kad šią draugiją išauginti į didelę organizaciją.

Visus susirašinėjimus veskite ir mokesčius siųskite šiuo adresu:

P. Pūras
576 St. Catherine St.,
St. Boniface, Man.

Montreal, Que.

Aldiečių Domei

Visiems ALDLD 137 kuopos nariams ir simpatikams pranešu, kad ateinantį penktadienį, t. y. 4 d. vasario, 8 v. v., 01234 Charlevoix Str., yra šaukiamas mėnesinis kuopos susirinkimas, kuriame bus apkalbama ALD DL vajus gavimui naujų narių, renkami vajininkai ir vajaus komitetas; be to, kurie užsimokėję narines duokles už 1937 metus, gausite knygą "Kelias į Naują Gyvenimą," o kurie dar neužsimokėjote, pasistengkite tą padaryti, nes pinigai labai reikalingi išleidimui "Šviesos" ir ruošimui knygos šiems metams.

Ligi pasimatymo,
Finansų Raštininkė

Mitingas Ispanijos Klausimu

Ispanijoj liaudies kovos prieš fašistinius užpuolikus dar nesibaigia. Nors spaudoje daug rašoma apie vykstančias kovas Ispanijoj, bet mitingų tuo klausimu mes jau senai neturėjome. Todel, kad arčiau susipažinti su esama situacija, kas dedasi Ispanijoj ir kas mūsų tuo reikalu nuveikta, Montrealo Lietuvių Organizacijų Komitetas už Taiką ir Demokratiją Point St. Charles distrikte šaukia masinį MITINGĄ ateinantį penktadienį, vasario-February 11 d., 8 val. vakare, posančaliečių salėj, 01234 Charlevoix Str.

Todel visi ir visos Point St. Charles ir apylinkės lietuviaitės ruoškitės dalyvauti ir išgirsti apie Ispanijos įvykius ir mūsų nuveiktus darbus rėmimui priešfašistinių liaudies kovų. Įžanga veltui.

Komitetas
Už Taiką ir Demokratiją

Domės Visiems Montrealiečiams

Vasario mėn. 6 dieną, 5.30 vakare, Vytauto Kliubo salėje, D. L. K. Vyt. Kliubo Jaunimo Skyrius perstatys įdomią ir juokingą komediją "Balon Kritęs Sausas Nesikelsi."

Dar pirmu sykiu Kanadoj lietuvių jaunimas sugebėjo perstatyti tokią komediją. Todel visi ir visos kviečiami atsilankyti. Atvykę nesigailėsite.

Įžanga 15 centų.

Vyt. Kliubo Jaunuoliai

Visų Dėmesiui

ALDLD 137 kuopa ruošia linksmus ir smagius šokius su įvairiais pamarginimais šeštadienį, vasario 5 d., 8 val. vak., ir sekmadienį, vasario 6 d., 6 val. vak., posančaliečių salėje, 01234 Charlevoix St.

Kviečiame skaitlingai atsilankyti.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Koncetas-Šokiai

Toronto lietuvių vaikučių lietuvių kalbos mokyklėlė rengia įdomų **koncertą su šokiais.**

Parengimas įvyks vasario 11 d. 8 val. vak., 6 Denison.

Kviečiame visus dalyvauti ir paremiant vaikučių darbus, patiems linksmai praleisti laiką.

Įžanga 20 centų.

Komitetas

Moterų Dėmesiui

Sekmadienį, vasario 6 d., 2 val. po piet, šaukiamas Toronto lietuvių moterų susirinkimas apkalbėjimui moterų veikimo ir prisiruošimui 8 d. kovo mėn. paminėjimui. Kviečiamos visos moterys kuo skaitlingiausiai atsilankyti nepaisant įsitikinimų ir pažiūrų skirtumo.

Susirinkimas įvyks 6 Denison.

Taipgi raginamos visos šeimininkių unijos narės ateiti į šį susirinkimą ir užsimokėti mokesčius.

Moterų Komitetas

Sukniasiuvių Susirinkimas

Šiuomi pranešame, kad sukniasiuvių unijos lietuvių skyriaus susirinkimas įvyks vasario (January) 3 dieną, unijos name—Labor Lyceum, 8 val. vak. Visi pasistengkite dalyvauti, nes po sutarties pasibaigimo nekuriose dirbtuvėse yra įvykę pasikeitimų.

Taip pat tuoj prasidės naujas sezono darbas.

Tuos ir kitus reikalus susirinkime turėsime apsvarstyti. Prieto yra dar ir kitų reikalų, kurie turi būti apsvarstyti.

Komitetas

Daro Didelį Progresą

MONTREAL. — Turbūt niekam nebus užginčijamas faktas, kad ALDLD 137 kuopos moterų skyrius organizaciniame darbe žengia pirmyn. Kam teko dalyvauti minėto skyriaus metiniame susirinkime, kur buvo padaryta peržvalga metų veikimo, tai tas pilnai galėjo įsitikinti, kad šių žodžių rašėja tiesą rašo.

Padarius peržvalgą, ką šitas skyrius yra nuveikęs per metų laikotarpį, pasirodė, kad yra atlikta labai daug. Viena, kad turėta reguliariai mėnesiniai susirinkimai, kuriuose buvo svarstoma visos tos problemos, kurios liečia darbininkų klasės reikalus; kuriuose diskusavo ir rado būdus pravesti įvairias kampanijas, remiančias darbininkų klasės kovas. Finansinį raportą išdavus paaiškėjo, kad moterys yra sukėlusios apie pusketvirto šimto dolerių įvairiems reikalams, kaip tai: Lietuvos politkaliniams, Ispanijos kovotojams, tarptautiniam darbininkų judėjimui, organizaciniam fondui, salės išlaikymui ir k., neįskaitant Liaudies Balso vajaus. O taipgi nemažai svarbos turintis, tai pastatytas lavinimosi klausimas. Jei šita problema pirmiau buvo sunkiai rišama, tai jau šiandien šitas klausimas tiek sunkumų nesudaro, ypatingai nuo pereito pusmečio lavinimosi klausimas ėjo nė kiek nesušlubavęs. Jei šitas klausimas ir toliau taip eis, tai netenka nė kiek abejoti, kad moterys ir šiame klausime pasivys vyrus.

Po valdybos ir įvairių komisijų raportų sekė rinkimai naujų komitetų šių metų darbo vedimui. Skyriaus komitetan—valdybon išrinktos sekančios draugės: A. Šuplevičienė—pirmininkė, E. Petrauskienė—protokolų sekretorė ir E. Blažienė iždininkė; parengimų komisijon išrinktos: E. Skardžiuvienė, V. Antanavičienė ir Z. Juozulaitienė, kuri pareitais metais tas pareigas ėjo ALDLD kuopoj. Išrinktos visos enegingos draugės, tai neabejotina, kad minėto skyriaus veikimas bus pastatytas dar tvirčiau. Linkėtina to!

Skyriaus korespondente palikta P. M., su pastaba, ar geriau skant su Jurgio pipiro pavaišintais pipirais už permažą nušvietimą moterų veikimo spaudoje.

Apkalbėtas ALDLD vajus gavimui naujų narių. Prieita prie išvados ir nutarta užsidėti sau kvotą gauti 10 naujų narių. Ant vietos drg. E. Skardžiuvienei pasisekė prirašyti vieną naują narę.

Nors Liaudies Balso vajus dar nebuvo pasibaigęs, bet susirinkusioms pageidaujant, buvo išduoti sekanti vajaus rezultatai:

Tikietėlių išplatinta, įskaitant išlaidas, už	19.50
Aukų ant blankų surinkta	51.44
Koncertais sukelta pinigų	30.00
Viso	$100.94

Vadinasi piniginė kvota sukelta su kaupu, nes buvo užsidėta sukelti tik $80.00. Naujų skaitytojų gavime, kiek silpniau, nes iki kvotos dar trūko 4 skaitytojų, bet tą problemą drg. U. Viškelienė pasisakė išrišti ir tame pačiame susirinkime pridavė 2 naujų skaitytoju. Raikia pasakyti, kad skaitytojų gavime pirmąsias vietas užėmė dd. U. Viškelienė ir M. Barzdienė, su aukomis ir tikietėlių platinimu taipgi minėtos draugės gerai pasirodė. Bendrai, šiame vajuje darbavosi 30 draugių, tarpe kurių keletas ir ne aldiečių. Negalima pamiršti pažymėti, kad šiame vajuje ir jaunuolės mergaitės gerai pasidarbavo, kaip tai: I. Doveikytė, kuri jau ne pirmas kartas renka aukas, ar platina tikietėlius, Matusevičaitė, Bendžaitė ir J. Čeponiukas, kuris su savo tėveliu lenktyniavosi.

Kadangi aukos ir tikietėlių rezultatai buvo ir bus skelbti Liaudies Balse, tai aš čia atskirai nepažymėsiu, kiek kuri draugė pasidarbavo. Bendrai galiu išreikšti Pirmo Rajono Komiteto vardu didelį proletarinį ačiū visoms draugėms, kurios taip nuoširdžiai darbavotės šiame vajuje.

Naujuose sumanymuose paketas klausimas, tai suteikti paramą Ispanijoj kovojantiems draugams. Sukėlimui paramos ruošti parengimai ir k.

Po draugiškų pastabų, susirinkimas užsibaigė draugiškoj nuotaikoj.

Skyriaus Korespondentė

Redakcijos Atsakymai

A. A. Montrealiečiui: — Kadangi draugas nepaduodate redakcijai savo pavardės ir adreso, jūsų korespondencijos talpinti negalime. Po korespondencija galima dėti ir slapivardę, tačiau redakcijai reikia žinoti, kas rašo po tokia slapivarde.

Empire Mainieriui:—Draugas turite teisę gauti pilną ligos ar sužeidimo apdraudą ir kompensaciją. Kompensacija nenumuša apdraudos, o apdrauda kompensacijos.

Torontiečio Socialisto Atsilankymas Montrealan

MONTREAL, Sausio 23.—Čia buvo atsilankęs torontietis socialistas A. Frenzelis, kurį vietinė LDD kuopa buvo užkvietusi kalbėti vienybės su socialistais klausimu. Tą dieną buvo minėtos kuopos susirinkimas ir pakviestas Frenzelis kalbėti. Žmonių buvo susirinkę apie 50.

Savo kalboj mažai lietė Lietuvių Darbininkų Draugijos vienybės su socialistais klausimą. Daugiau lietė socialistinį judėjimą. Tačiau, kiek atrodo, kalbėtojas seka Naujienų politiką ir nors kalbėdamas kai kuriose vietose pasisakė už darbininkų vienybę, už bendrą veikimą su komunistais, bet kartu ir atakavo komunistus, ypatingai Sovietų Sąjungą. Kalbėjo trumpai, visai mažai prisimindamas apie einančias kovas Ispanijoj ir bendrai kylantį fašizmo slibiną visam pasaulyj. Baigdamas patiekė rezoliuciją ar vienybės projektą, iš apie dvylikos punktų. Visi to projekto punktai už darbininkų vienybę, bendrą veikimą įvairių įsitikinimų darbininkiškų organizacijų kovai prie reakciją, prieš fašizmą, prieš karą ir kitais darbininkus liečiančiais klausimais. Paskutinis to projekto punktas reikalauja sudaryti bendrą frontą ir kovoti prieš Sovietų Sąjungą, nes jo nuomone, visur lygios diktatūros, Vokietijoj, Italijoj, taigi ir Sovietų Sąjungoj, todel prieš jas lygiai reikia kovoti.

Gaila, kad žmogus, kuris save vadina socialistu, neatskiria Sovietų Sąjungos nuo fašistinės Vokietijos ar Italijos ir jam daugiau rūpi apginti Sovietų Sąjungos priešus, Japonijos ir Hitlerio šnipus bei trockistus.

Nusiskundė, kad Toronto komunistai juos labai atakuoją per L. B. Paskaitė ir ištrauką, kurioje komunistai iš jų reikalauja nuoširdžios kritikos, o ne tokių užsipuldinėjimų, kaip kad jie (socialistai) daro per Naujienas.

Negali žmogaus kaltinti, kuomet jis daro klaidą, bet kada sąmoningai bando kitus klaidinti, pats būdamas klaidingas ar kieno nors kito suklaidintas, tai jau per daug, nors už tokias klaidas kartais ir pats suve nusiplaka. Štai, kad ir Frenzelis, kuris tiek daug gyrė Grigaitį ir jo "tiesią" liniją, vedamą per Naujienas, kaip gražiai žmogus apsimelavo tikėdamas Grigaičiui. Atsistojęs kalbėti, pirmiausia iš Naujienų montrealiečiams perskaitė linksmą naujieną, kad Antanas Bimba, Laisvės redaktorius, jau išėjo iš komunistų partijos. Kai kurie montrealiečiai ta jo naujiena labai saldžiai apsidžiaugė, manydami, kad Bimba pametė komunistus, tai dabar ir Montreale bimbiniai jau pražus. Nors buvo ten pat ant vietos pastebėta, kad ne tiesa, tačiau ne visi tikėjo, juo labiau pats Frenzelis netikėjo, nes štai Naujienos taip rašo. Bet į tą klausimą pats drg. A. Bimba atsako Laisvėj, 26 d. sausio. Jis rašo: **"Pirmiausia Brooklyno smetonininkų Vienybė paleido svietan melą, būk Antanas Bimba pasitraukęs iš Amerikos Komunistų Partijos. Paskui tą melą pakartojo katalikų Amerika, o dabar dar su pagražinimais ir pazalatinimais skelbia N. redaktorius Grigaitis.**

"Vyrai, jūs vyrai, negražu, gėda šitaip begėdiškai meluoti ir svietui akis muilinti."

Ir ištikrųjų, argi gražu taip begėdiškai meluoti. Juk šitas burbulas prieš drg. A. Bimbą paleistas vien tik tuo tikslu, kad daugiau apjuodinti komunistinį judėjimą, kad sukelti žmonėse neapykantą. Ar tokiuo keliu einama prie vienybės? Ar gražu kitus niekinti ir šmeižti?

Balutis

ANTRA ŽIEMA ISPANIJOJ
(Atkelta iš 4 pusl.)

pervežimas, nors ir artimiausioj distancijoj, yra praktikuojamas sunkvežimiais arba lengvais automobiliais. Sunku tikėti, kad gelžkeliams pačiame karo užsiliepsnojime prisieina ieškoti ir prašyti įkrovų. Teisybė, pati gelžkelių administracija padarė viską, kas tik buvo galima del klijentų išvaikymo: traukiniai vaikštinėja ne reguliariškai, pasivėluoja, prekės dingsta, kartais dingsta ilgam laikui, prikrauti maisto, atskiri vagonai ir net ištisi traukiniai.

To visko kaltininkais nėra gelžkelių darbininkai, kurie sudaro geriausią dalį ispaniško proletariato, kurie ne sykį parodė entuziazmo pavyzdį kovoje ir darbe, o valdininkai, biurokratai ir kenkėjai gelžkelių valdybos aparate ir didžiosiose stotyse. Dar nesenai jie teisino savo nieko neveikimą ir sabotažą del anglių stokos. Dabar anglių yra užtektinai, o traukiniai vaikštinėja kaip ir pirmiau, betvarkiai.

* * * * *

Galimybės ir resursai Ispanijos kare prieš užrubežinį ir vidujinį fašizmą labai įtempti. Bet nėra anaip tol išsemti. Atbulai, kuo toliau eina šis karas, kuo sunkesnis jis lieka—tuo ištvermingesnė ir kantresnė, tuo veikmingesnė ir sumanesnė pataps ispaniška liaudis.

L. B. VAJAUS PASEKMĖS
(Atkelta iš 2 pusl.)

Trečias	**212%**
Ketvirtas	**117%**

Bendrai kvota aukomis ir skaitytojais išpildyta 155%

P. S. Kadangi III rajonas pasikėlė kvotą su sąlyga, kad ir kiti pasikeltų, o jeigu nepasikels, tai rezultatus skaitant uždėjimo neskaityti į kvotą, taip mes ir padarom. Bet jeigu ir būtų kvota skaitoma su pakėlimu, tai ir tuomet III rajonas laimėtų pirmą vietą.

Kaip matote, vajus pravestas labai sekmingai. Už tai tenka didžiausias kreditas draugams ir draugėms. Liaudies Balso redakcija ir administracija tariame širdingiausiai ačiū visiems draugams ir draugėms, taip energingai dirbusiems ir rėmusiems. Taipgi širdingai dėku visoms draugijoms, ypač ALD LD, SDKLSPD, ir rajonų komitetams. Tvirtinimas darbininkiško laikraščio sykiu yra tvirtinimu ir budavojimu viso darbininkiško judėjimo, prieš išnaudotojų klasę.

PASTABA: Laike Liaudies Balso vajaus administracija buvo tiek užsivertusi darbu, kad nebesuspėjom perrašinėti ir patalpinti į laikraštį rinkėjų ir aukavusių pavardes. Jie tilps sekančiose laidose. Taipgi atsiprašom draugų, kuriems buvo suvėluota su laiškų atsakymu, nes per šią darbymietę dirbant darbininkiškose organizacijose ir administracijoj nebegalima buvo viską laiku suspėti atlikti.

F. Adams
Už L. B. Administraciją

KUR LINK EINA LIETUVOS TAUTININKAI
(Atkelta iš 2 pusl.)

šė buvusieji prezidentai K. Grinius, A. Stulginskis, kiti žymūs visuomeniniai veikėjai ir 25,000 Lietuvos piliečių (du kart daugiau, negu visą tautininkų partija) ir įteiks seimui apsvarstyti. Be abejo, toks skaičius žmonių su tuo reikalavimu turės sukrėsti nervus Smetonai ir jo "tautos atstovams" ir amnestijos įstatymo projektą turės pripažinti teisingu. Lietuvos liaudis nenuleis rankų ir privers išpildyti jos reikalavimus. Del to ir mes, Kanados lietuviai, turime teikti galimą moralę ir materialę paramą Lietuvos liaudžiai, kovojančiai prieš įvedimą dar žiauresnės diktatūros po priedanga naujos konstitucijos.

Tenka dar pažymėti vienas faktas, kad Smetona, kalbėdamas suvažiavime Vilniaus klausimu, visoj kalboj niekino lenkų tautą, bet ne nė žodžiu neprisiminė, kad ir Lenkijoj siaučia tas pats teroras ne tik prieš Vilniaus lietuvius, bet ir prieš pačią Lenkijos liaudį ir už Vilniaus pavergimą kalta ne Lenkijos tauta, bet valdančioji dvarininkų klasė.

Smetona, kalbėdamas apie Lietuvos valdymo formas, reikalavo, kad valdžia turi būti sudaryta tik iš tautininkų ir ne bet kokių, bet ištikimų, girdi: "Juk nenuosaku būtų, įėjus kiton kurion organizacijon, pav., savivaldybėn ar seiman, manyti, kad leista ginti nuomonė, kuri būtų priešinga sąjungos ideologijai. Kuris sakytųsi, būdamas savivaldybininkas, manąs vienaip, o būdamas tautininkas, galįs manyti kitaip, tas sakytų nesąmonę." Reiškia sulyg Smetonos, sykį esi tautininkas, papuolei į savivaldybę ar seimą, tai ir gink smetoninę ideologiją, kad galėtum apsaugoti jo galybę, turi jo klausyti, jei nori būti geras Smetonai. Jis sako: **"Kas saugo tvarką ir jos žiūri, kas veda kokį darbą, tas yra autoritetas, to reikia klausyti."** O kad tokių "velnių" ir tautininkų partijoj neatsirastų, kurie nenorės Smetonos klausyti, tai baigdamas savo savo kalboj pabrėžė, kad tautininkų partija turi būti atsargi ir neįsileisti tokių ,kurie gali būti priešingi smetoniniam režimui, nors ir mažiau narių bus, bile tik bus ištikimi, girdi: **"Tautininkų partijai turi rūpėti ne taip narių kiekis, kaip jų kokis."**

Bendrai paėmus, šis tautininkų suvažiavimas buvo persisunkęs hitlerine dvasia. Pasak Lietuvos Aido, **pareiškė ir aštriu balsu, ypač nukreiptu prieš slaptą dalies moksleivijos dalyvavimą uždraustose organizacijose, prieš dalies dvasiškijos išsišokimus, prieš kai kurių tautininkų neryžtumą ir svyravimą susiduriant su priešingu tautiškumui veikimu, ir buvo pasisakyta net už sterilizaciją!** Galimas daiktas Smetona ir paseks Hitlerį, pradės pildyti tautininkų reikalavimus, sterilizuoti jąm neištikimus Lietuvos piliečius.

Vis tik pažvelgus į tautininkų aštrius balsus, aiškiai matosi, kad Lietuvos liaudis bruzda, kad dalis moksleivijos dalyvauja uždraustose organizacijose—veikia prieš fašistinį režimą, kad dalis dvasiškijos daro išsišokimus—išstoja prieš fašistų varžymą laisvės, kad kai kurie tautininkai nesiryžta ginti fašistinę diktatūrą ir rodo svyravimą susidurdami su priešingu veikimu.

Aišku, anksčiau ar vėliau, Lietuvos liaudis nusikratys tautininkų viešpatavimą, nusuks Smetonai ir jo klikai sprandą, atkovos demokratines teises, kurios buvo suteiktos atkariavus Lietuvos nepriklausomybę ir garantuos Respublikos Konstituciją, už kurią Lietuvos žmonės kovojo. Iš visko matosi, kad Lietuvos liaudis ir inteligentija susirūpinusi Lietuvos likimu ir nežiūrint kiek aukų reikės padėti kovai už demokratiją, bet ateis laikas, kad Lietuvos žmonės sukrus ir į šipulius sudaužys nors ir dešimts pagamintų fašistinių konstitucijų. Todel, dar kartą primenu, kad Lietuvos liaudis laukia broliškos pagelbos rankos iš viso pasaulio pažangiosios visuomenės. Mūsų pareiga susivienyti ir veikti visiems bendrai prieš tautininkų-fašistų diktatūrą ir jos siunčiamus ir užlaikomus agentus į užsienį, kaip tai J. V. Tysliavą, Karpius ir visą eilę kitų, kad jie negalėtų suskaldyti mūsų jėgų, bet priešingai, kad mes silpnintume jų jėgas tiek užsienyj, tiek Lietuvoj ir padėtumėm Lietuvos liaudžiai atkovoti laisvę—DEMOKRATIJĄ.

J. Lesevičius

IŠ TORONTO LIETUVIŲ KOMITETO LIETUVOJ DEMOKRATIJAI ATSTEIGTI VEIKIMO

TORONTO, ONT.—Š.m. sausio mėn. 26 d. minimas komitetas turėjo pirmą posėdį su naujai perinktais jo nariais. Atidarius posėdį ir perskaičius paskutinio posėdžio protokolą, buvo pasiūlyta pasiskirstyti nuolatinėmis pareigomis. Į valdybą vienbalsiai išrinkti: pirm. A. Frenzelis, sekret. A. Kavoliūnas ir iždininkas Z. Jauanuskas. Į kontrolės komis. išrinkti: J. Jokubynas, P. Adomėlis ir J. Yla. Į parengimų komis.: A. Ylienė, J. Jokubynas ir O. Indrelienė.

Kad būtų daugiau visuomenė supažindinama su šio komiteto veikimu, nutarta turėti savo korespondentą. Ir šis "titulas" teko O. Indrelienei, kuri pasižadėjo laikytis komiteto nutarimo, ir korespondencijas tiekti Naujienose ir Liaudies Balse.

Iš visų apkalbėtų klausimų, kelis svarbesnius patieksiu visuomenei:

1) Gerai apdiskusavus Kanados kongreso šaukimo reikalingumą, prieita išvados, kad tokį kongresa reikalinga šaukti šią vasarą. Kongresui vietą palikta pirmenybė Montrealui, bet jei del dabar siaučiamos ten reakcijos nebūtų įmanoma Montreale lietuviams tai padaryti, tuomet pageidaujama šaukti kongresą Toronte.

2) Iš pirm. Frenzelio raporto paaiškėjo, kad Ispanijoje kanadiečių užlaikomai ligoninei yra pasižadėjusių torontiečių 90 lietuvių su $18 mėnesiui. Delei aukotojų abejojimo, ar panaši ligoninė jau yra, ar tik steigiama, komitetas mato reikalo pareikšti visuomenei, kad tokia ligoninė jau yra ir gana pasekmingai veikia, todel del aukų davimo nėra abejonės, jos patenka kilniam tikslui.

3) Iš lietuvių kalbos mokyklėlės raporto pasirodė, kad veikučių lanko nemažai, bet galėtų lankyti daug daugiau. Ši kaltė tenka patiems tėvams, nes per mažai parodo įvertinimo šio svarbaus reikalo. Jei patys tėvai taip rūpintųsi vaikų leidimu į mokyklą, kaip rūpinasi ir stengiasi tie, kurie mokyklėlės įkūrimui dėjo visas pastangas, tuomet nebūtų nei vieno vaiko nelankančio mokyklėlės, ir jos išlaikymui nereikėtų ieškoti šaltinių,—pati išsilaikytų. Bet nesant nuoširdaus pritarimo, ir geriausi darbai mažas pasekmes teturi. Komiteto vardu pranešu, kad mokyklėlės mok. Batkaus, ir dainų mok. Jokubynaitės pastangomis ruošiamas 11 d. vasario mėn. vaikučių parengimas, kuris įvyks 6 Denison Ave., 8 val. vakare. Todelei kviečiami visi Toronto lietuviai atsilankyti į šį parengimą, kad susidarytų nors kiek pajamų padengimui išlaidų.

4) Gauta per mūsų atstovą A. Kavoliūną iš komiteto Už Taiką ir Demokratiją ženklelių platinimui, kaipo boikotui prieš Japonijos prekes; ženklelių kaina 5 centai.

5) 16 d. vasario minėjimo surengimas pavestas parengimų komisijai, kuri deda pastangas, kad minėjimas išeitų gražus ir reikšmingas. Tuo reikalu komitetas išsirinko du kalbėtojus, J. Jokubyną ir Z. Janauską, kurie tarp savęs pasirinks temas, reik tikėtis, patenkins klausytojus savo kalbomis. Kita dalis programos bus koncertinė, į kurią kviečiami žymesni žmonės. Visi lietuviai įvertinkim šį reikšmingą 20 metų Lietuvos nepriklausomybės minėjimą ir skaitlingai dalyvaukime. Minėjimas įvyks 13 d. vasario mėn., 7.30 val. vak., 6 Denisan Ave. su aukų įžanga.

Ir svarbiausias klausimas tai buvo vienybės klausimo apkalbėjimas, kuris del skirtingų minčių ir įsitikinimų buvo iškilęs į karštokas diskusijas, bet del laiko stokos liko atidėtas kitam kartui tolimesniam diskusavimui. Kadangi į šį posėdį draugai susirinko kaip kurie tik pirmu syk, vieni kitų gerai nesuprasdami, todel nekuriais atvėjais aštriau buvo ir išsireikšta. Bet toliau pagyvenus ir arčiau vieniems kitus pažinus, reik tikėtis, kad bendras nekuriais klausimais veikimas eis sklandžiai ir taikiai, be jokių priekaištų, užmetinėjimų is "sąlygų statymo" vieni kitiems!

Posėdį baigus nors gana vėlai, bet visi nariai skyrėsi su gera nuotaika vėl susitikti sekančiam posėdy.

Korespond.

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonorėą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947
J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

LA 4325 Gyv. HA 7855
S. DERGEL
Vyriškų Drabužių Siuvėjas
Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane
4355 St. Lawrence, Str.
Montreal

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Medicinos Mokslą Baigęs Paryžiaus ir Strasbourgo Universitetuose, Francijoj
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. p.p., 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Norinti Būti Sveiki, Tvirti ir Energingi
Naudokite
Ernest Cousins Limited
175 COLBORNE ST., MONTREAL, QUE.
PIENĄ, GRIETINĘ (SMETONĄ) ir AUKŠTOS RŪŠIES SVIESTĄ
Mes samdome, be skirtumo, visų tautų darbininkus, kurių tarpe yra ir lietuvių. Mūsų patarnavimas užtikrintas anksti, vėlai, dieną ir naktį, pašaukus telefonu:
PLateau 3991
Užsakymus galima duoti ir per lietuvį milkmaną
J. Urbanavičių

Parduodama
SHOE REPAIRE SHOP
3571 Park Ave., Montreal
Vieta labai apgyventa apartamentais ir gerai per septynis metus išdirbta
Parsiduoda Prieinama Kaina

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Ona Kutienė
Moteriškų Sukneliu DEZAINORĖ—SIUVĖJA
Lietuvės moterys ir panelės, kreipkitės pas mane. Galite gauti už prieinamą kainą ir medžiagas.
163 Bellwoods Ave., Toronto

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Lit. TSR Kapų Rūmų Knygų Saugykla